

Szerkesztőség:

Arad, Acsoy-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22

(József főherceg-ut.)

Sürgönyek: Közlöny, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

151.

Megjelenik naponta reggel

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... 1080 Le
Fél évre ... 540 Le
Negyed évre ... 270 Le
Havonta ... 90 Le

Hirdetések díjazás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucarestben 50 banival több

Beszélgetés Miss Amerika letartóztatott lovagjával.

A Magyar Párt gyűlése és szervezete.

Irta: Dr. Nagy Sándor.

Holnap tartja a Magyar Párt országos gyűlését, mely fokozott jelentőséggel bír egyfelől azért, mert most alkotja meg „Szervezeti szabályzatát” vagyis működésének elveit és formáit, másfelől, mivel időben egybeesik a kisebbségi törvény beigért létesítésével. Ez utóbbi talán ismét csupán csalóka remény marad vagy proféciaja a közelgő választásoknak, hiszen hozzászoktunk már, hogy a kisebbségi sorssal való törődés a választásokhoz oly vonatkozásban van, mint az árnyék, mikor tárgyát megelőzi.

Nyilvánvaló, hogy a kisebbségi törvény és a pártszervezet nincsenek egymással pontosan meghatározható logikai kapcsolatban. Amaz ugyanis egyetemes állami parancs, mely nemcsak a kisebbségi, — hanem az állam minden polgárát kötelezi az alkalmazásnak azzal a tartalmi különbségével, hogy a kisebbségi jogot, a többiekre ennek elismerését foglalja magában. Mégis van annyi összefüggés a kettő között, hogy a pártszervezet bármely tagjára a kisebbségi jogok (anyanyelv közjogi használata stb.) alá tartozás vélelme z e n d ő, tehát azok élvezetéből csakis jogosultságának komoly cáfolata esetén lesz kizárható. Ennélfogva már ezen okból is fontos, hogy a szervezeti szabályzat helyes és megfelelő elvek alapján lépjen életbe.

Meg kell tehát vizsgálnunk a szabályzatot és pedig főképen a demokratikus felfogás nézőpontjából, mivel elvetendő volna egy olyan szervezet, mely egyetlen becsületes magyar emberrel szemben is tiltó akadályokat állítana fel a belépés jogára nézve. Látjuk ugyanis, hogy testületeknél rendszerint a felvételnek oly feltételeit írják elő, a legkülönbözőbb cenzusokat, melyek lassanként a zárt testületek fogalmához vezetnek és így alakul ki végül az ugynevezett esprit de corps megcsontosodott és az általános társadalmi felfogással ellentétes kasztszerű vagy osztályérdekű zárkózottságával.

A Magyar Párt szervezeti szabályzatának teljes demokráciáját bizonyítják azon rendelkezései, melyek a tagsági képességre és a választójogra vonatkoznak. A szabályzat első szakasza ugyanis kimondja, hogy „a párt tagja minden román állampolgár, aki akár származásánál, akár anyanyelvénél, akár érületénél vagy műveltségénél fogva magát magyarnak vallja”. A súlypont itt nyilvánvalóan az állitmányon nyugszik, vagyis semmi egyéb nem kívántatik, csupán csak az, hogy valaki magyarnak „vallja” magát. A mondat többi kifejezései csak indító okai, de nem feltételei a tagsági kelléknek vagyis a magyar faji érzésnek, mely a származásban, anyanyelvben és végeredményképen az érületben leli alapját. A „műveltség”-nek itt semmi jelentősége nem lehet, hiszen nincs is megmondva, a műveltség milyen fokáról lehetne szó, de különben is a műveltségnek semmi köze azon belső intuicióhoz, mely egy fajhoz (itt „nemzetiség”) való tartozandóság érzetét idézi elő.

Vasárnap este érkezik Newyorkba a Graf Zeppelin.

Spanyolország bérbeveszi az óriás-légihajót. — Távolsági világrekordot állít fel a Graf Zeppelin.

(Az Aradi Közlöny berlini tudósítójának távirata.) Óriási érdeklődés kíséri világszerte a Graf Zeppelin útját. A tegnap aggodalmak, amikor egész nap alig érkezett hír a Zeppelinről, alaptalanoknak bizonyultak és a légihajó rádió útján csakhamar közölte, hogy útját simán folytatja, bár sok helyen kellett a rossz időjárás és heves ellenszellekkel megküzdenie. Madeirát délután három órakor érte el és ekkor közölte, hogy éjjel felé körülbelül ötven kilométernyire az Azoroktól fog délfelé repülni.

Miután a légihajó a viharok miatt eltért a tervbevert utiránytól, arra számítanak, hogy az út körülbelül száz óra hosszat tart s a Graf Zeppelin csak hétfőn délelőtt éri el Newyorkot. Az Atlanti-óceán északi részében uralkodó időjárásra jellemző az a körülmény, hogy az angol parti rádióállomások állandóan viharjelket adnak le, hogy az óceánon áthatadó gőzöket a viharveszélyre figyelmeztessék.

A Windsor Castell gőzös szikratáviratot kapott a Graf Zeppelin fedélzetéről, amelyben dr. Eckener kérte, közöljék vele, milyenek az időjárási viszonyok a Bermuda környékén.

A gőzös Washingtonba közvetítette a táviratot és onnan megadták a kért felvilágosítást. A szél irányából arra következtetnek, hogy a légihajó Virginia állam déli részén éri el az amerikai partot.

Ma reggel jelentés érkezett a légihajóról, amely közölte, hogy az Azor- és Bermuda-szigetek felé halad és estére eléri a Bermuda-szigeteket.

Remélik, hogy legkésőbb vasárnap alkotmánykor elérkezik Newyorkba. Ez esetben egész éjszaka a repülőtér felett kering a

A választói jog pedig ideálisan általános a szervezeti szabályzatban. A „szomszédság” fogalma képezvén a szervezet alapját, mindenki választó és választható és a központi vezetőséget is végső fokon közvetve az egész magyarság választja meg, vagyis a községi szervezettől kiindulva egy hatalmas piramidot látunk magunk előtt, melynek alapzatát az egyszerű falusi magyarok képezik romlatlan és önzetlen őseréjükkel. Rosszhiszeműséggel lehet csak azt állítani, hogy a Magyar Párt a „grófok, olygarhák stb. társasága”, mert mindenki lehet akár a párt elnöke is, ha az összes magyarok vagy ezek többségének bizalma erre predesztinálja.

Minden kisebbségi létnek két veszedelmes rákfenéje van: az asszimiláció és a renegátio, melyeknek terjedelmét az egyéni lelkiismeret és jellemzősárgság határozza meg. Amaz azon folyamatot jelenti, melyben a kisebbség tagja az uralkodó faj kölcsönhatása vagy az állami hatalom befolyása folytán fájából kiválik és áthasonulva egy

légihajó, mintán nappali világosság kell a leszálláshoz.

Washingtonban azt hiszik, hogy a légihajó új távolsági világrekordot állított fel. Délben jelentés érkezett, amely szerint az idő kedvező és így a légihajó sebességét százhatvan kilométerre fokozták. A Graf Zeppelinnek már csak helyi viharokkal kell megküzdenie és a nagyobb depressziós területeket elkerülni. A Bermuda-szigetek környékén kedvező szelek fújnak. Eckener dr. közölte, hogy a légihajó rádióállomása annyi üldözőlő táviratot kap a világ minden részéből, hogy nem tudja valamennyit felvenni. Az egyik fizető amerikai utas szikratávirót útján közölte hozzátartozóival, hogy simán haladnak és arra számítanak, hogy vasárnap érik Newyorkot.

A madridi jelentések szerint Spanyolországban rendkívül nagy érdeklődéssel figyelik a Graf Zeppelin útját, miután ettől függ, hogy megrendezik-e a jövő év tavaszán a Zeppelin tervezett Sevilla—Buenos Ayres közötti utat. Beavatott forrásból származó értesülések szerint

a spanyol légiforgalmi vállalat megállapodott a Zeppelin-művekkel, hogy két évre bérbeveszi a Graf Zeppelint, egyuttal opciót kapott a légihajónak tíz és fél millió márkáért történő megvásárlására.

Herrera spanyol alczredes, aki — mint ismeretes — szintén a légihajón utazik, most Buenos Ayresbe megy, ahol tájékozik arról, milyen az ottani hangár és megfelel-e a kitűzött célnak.

A Graf Zeppelinnek elindulása alkalmával, — mint utólag jelentik — egy kedves és de-
rős jelenet is játszódott le, amely nagy vídamságot keltett a startot néző sok ezer főnyi közönség körében. Már minden készen volt az

másik fajba beleolvad úgy, hogy régi faja az utódokban már csak az átöröklés törvényén alapuló emlékezet alakjában marad meg. A renegátio épen ellenkezőleg nemzeti-ségét megtartja, sőt ezzel gyakran tüntet, de saját fájának szolgálatát hozva fel ürügyül a másik faj eszközéül ajánlkozik. Ez tehát mindig tudatos és önző.

Az uralkodó faj rendszerint ellenszenvvel viseltetik, úgy az asszimiláció, mint a renegátio iránt, amazzal szemben azért, mert ősi eredeti állományát nem szívesen bővíti ki olyanokkal, kikben, különösen, ha átvátozásuknál mohóságot árulnak el, teljesen meg nem bízik, — az utóbbit (a renegatiót) pedig elfogadja ugyan efemer célokra, de megveti. Egy kisebbség pedig méltán megkövetelheti tagjaitól, hogy a párt elveit hűek legyenek, azért helyes a szabályzat 59. §-a, mely a pártból kizárja azokat, kik „programjával, lényeges szabályokkal szembehelyezkednek vagy a párt érdekei és a pártfegyelem ellen sulyosabban vétének”.

indulásra és ép az utaslistát kontrollálták, amikor kiderült, hogy az oceanrepülés egyetlen női utasa, Lady Drummond-Hay még nincs a léghajón. A tisztek kétségbeesve tartották kezükben óráikat. Az indulásnak már meg kellene történnie, de Lady Drummond-Hay nincs sehol. Nosza megindul a telefonálás a lady szállójába és végül megjelenik Lady Drummond általános nevetés közepette, sietve és levegő után kapkodva. Szinte futva kapaszkodott fel a lépcsőkhöz, de mikor felért a kabinba, elsikoltotta magát:

— Az Istenért! A kabátom!

Táncművésznő lett egy aradi uriaszony Budapesten.

Barráné-Weisz Biby nagy sikert aratott egy budapesti táncmatinén. — Addig nem jön haza Aradra, amíg híres táncosnő nem lesz.

(Arad, okt. 13.) A budapesti Vasuti és Hajózási Klub a napokban jól sikerült táncmatinét rendezett. Maga ez a tény nem jelentene semmi különös érdekességet, de viszont van a dolognak egy személyi esete, amely főleg itt Aradon kiemeli a pársoros szürkeségből ezt a matinét és olyan eseményvé avatja, a melyre ugyancsak érdemes figyelni.

A személy, aki fontossá teszi a pesti Vasuti és Hajózási Klub matinéját, az őszi ködben fuldokló, marosparti városban, egy aradi ismert uriaszony: Barráné-Weisz Biby. Ez a törekvő külsejű, érdekesen bájos asszonyka fellépett ezen a matinén, mint — táncművésznő. Bátran odaállt a kényes izlésű pesti közönség elé és — hatalmas sikert aratott. Pár hónappal ezelőtt még itt láhattuk sétálni délelőttöként az aradi korzón, aztán egyszerre csak eltűnt és most a budapesti lapok színíróvataiban bukkant fel, mint elismert és méltányolt táncművésznő. Barráné-Weisz Biby imponáló startja a művészi hírnév felé mindenképen elismeréseméltó, sőt azt is magával hozza, hogy a felmenőben levő csillag megadja az első — interjút. Ezt sikeresen — el is végezte az Aradi Közlöny alkalmi tudósítója, aki tegnap meglátogatta az új táncművésznőt budapesti lakásán. Barráné-Weisz Biby pedig leadta az első „nyilatkozatot” körülbelül ilyenformán:

— Augusztusban jöttem fel Pestre, két hétre vendégségbe. Most október van és még mindig itt vagyok. Láthatja, hogy nem érzem

Lady Drummond-Hay ugyanis egy pompás új kabátot csináltatott magának, erre a Zeppelin-repülésre és azt a szállóban felejtette. Hiába volt minden rábeszélés, az angol hölgy ragaszkodott hozzá, hogy az új kabátban repülje át az Oceánt. Mit volt mit tenni: dr. Eekener egy utolsó halasztást adott, egy Zeppelin-tiszt pedig autóba vágta magát és beszánglódott a városba a kabátért, amelyet 6 perc múlva átnyújtott Lady Drummondnak, aki így aztán már nyugodtan vágthatott neki az Oceán átrepülésének.

magam rosszul. Sőt. Belátható időn belül nem is megyek vissza Aradra. Most minden energiámat arra akarom fordítani, hogy érvényesüljek. Ezt pedig csak itt lehet megcsinálni, egy fővárosban. Nem mondom, majd ha híresség lesz belőlem hazamegyek és rendezek egy estélyt a Kulturpalotában. Ez érdekes lesz számomra is, hisz Aradon kezdtem el a tánc-tanulást É. H. V. Ghyssánál és Aradon léptem először színpadra három évvel ezelőtt. Akkor még színész akartam lenni, de most csak táncolni szeretnék.

A beszélgetést egy pompás fiatal leány belépése szakítja meg. A vendég Barráné partnere, Cica, kivélegyütt szerepeltek a matinén. Most már felváltva beszél a két reményteljes sztárjelölt:

— Egyszerre annyi biztos — mondja B. Weisz Biby, hogy mindketten Berlinbe megyünk. Hogy onnan hová... ki tudná megmondani?!

Ezzel a két barátó égetően fontos toalet-tárgyalásokba kezdett és így a beszélgetés lesiklott a nyilvánossági síkrol a magánjellegbe. Végezetül ideiktatjuk a matinéről az egyik fővárosi lap kritikáját, amely Barráné-Weisz Bibyről a következőket írja:

„Igen nagy sikere volt a szép Barra Babynek, aki nagy tetszéssel adott elő néhány igazán jól sikerült és ötletes táncszámot, melyekért percekig tapsolták...”

Barráné-Weisz Biby — hogy sportnyelven szóljunk — jó startot vett Pesten. G. P.

Elvették az aradi kisebbségi egyházak földjeit

A kormány által kiutalt 50-50 hold földet az itteni agrárbizottság silányabb minőségűvel cserélte ki. — A kisebbségi egyházak Frínt Lajos püspök, Csécsy Imre főesperes, Szabó Zoltán ny. tábornok, Varjassy Lajos ny. polgármester és Kovintyity szerb főesperes vezetésével Georgescu prefektushoz deputációt küldenek.

(Arad, október 13.) Az aradi református és evangélikus egyháznak nagy sérelme van, amelynek orvoslása érdekében hétfőn délelőtt 11 órakor számos tagból álló deputáció keresi fel Georgescu János megyei prefektust. A sérelem a földosztás terén érte a kisebbségi egyházakat, amelyekről elvették a földjüket, hogy kevesebb és lényegesen silányabb minőségűt adjanak nekik, ami természetesen élenk tiltakozást váltott ki az érdekeltek körében.

Körülbelül öt évvel ezelőtt történt, hogy a kormány az aradi ref. és evang. egyházaknak 50-50 hold földet adott, miután ezen egyházaknak nincsen olyan ingatlanuk, amelyből jövedelmet huznának. A föld jövedelme a templom, lelkészek és tanítók között oszlott meg. A kormányintézkedést nagy örömmel fogadták. Nemrég értesítették az érdekelteket arról, hogy

ki kell cserélni a földet, amelyet a görög keleti püspökség területéből adtak, miután azt vissza kell adni a püspökségnek. Miután a két egyház ugyanennyi és ugyanolyan jó minőségű földet kapott egy másik parcellában, semmi kifogásuk a csere ellen nem volt.

A földek ügyében most egy újabb fordulat történt. A református és evangélikus egyház, illetve Frínt Lajos evangélikus püspök és Csécsy Imre református főesperes átiratot kaptak az agrárbizottságtól, amelyben értesítették őket, hogy egy régebbi határozat értelmében elvették földjüket és részükre 21-21

holdat az ugynevezett Tagányi-dűlőben utalnak ki. Az értesítést természetesen nagy meglepetéssel fogadták, annál is inkább, miután erről a határozatról senki sem tudott. Amikor érdeklődtek az ügyben, kiderült, hogy a határozatot

nem közölték írásban az érdekelteket egyházakkal, hanem az egyik másolatát közszemlére függesztették ki az aradi városháza egyik kapualjában, ahol azonban senki sem vette észre.

Az egyházakat az ügyben kettős sérelem érte, mert nemcsak elvették a földjük egy részét, hanem lényegesen silányabb minőségű földet adtak részükre. Ezt azzal az indoklással tették, hogy nincsen elég föld az igényjogosultak kielégítésére, ezenkívül pedig azoknak, akik csak két-három holdat kapnak, jobb minőségű földet kell adni, mint azoknak, akik többet kaptak. Miután a határozatról csak később szereztek tudomást és az agrárbizottság már a jövő hét csütörtökén akarja kiadni az egyházak részére az új földet, elhatározták, hogy jogorvoslást keresnek. Frínt Lajos evangélikus püspök ezügyben Cipaiannu államtitkárnál járt, aki azt mondotta, hogy az itteni agrárbizottság értesítése szerint már nem áll rendelkezésre elegendő föld az igényjogosultak kielégítésére.

Most elhatározták az egyházak, hogy népes küldöttséggel keresik fel Georgescu János megyei prefektust, intervencióját kérve sérelmük orvoslására. A küldöttségben kísérelve S z a b ó Zoltán nyugalmazott tábor-

nok, Frínt Lajos evangélikus püspök, Csécsy Imre református főesperes és — miután közben az aradi szerb egyház is csatlakozott a mozgalmhoz, mert az ő földigényét sem elégítették ki — Kovintyity Uros szerb főesperes vesz részt. A város részéről Varjassy Lajos nyugalmazott polgármester, interimár bizottsági tag csatlakozott a küldöttséghez, amely megnyerte Vulpe József interimár bizottsági tagot arra, hogy a küldöttség kérését a prefektusnak tolmácsolja. Egyházi körökben nagy érdeklődéssel várják az intervenció eredményét és általános a remény, hogy a prefektus — akit mindenki igazságos, elfogulatlan embernek ismer — módot fog találni arra, hogy az egyházak jogos kérelmét teljesítse.

Betörési kísérlet

a Lengyel-butorgyár irodájába.

Izgalmas hajsz a tettenért betörők után. — Az egyik tolvajt sikerült elfogni.

(Arad, október 13.) Tegnap a késő esti órákban izgalmas betörőüldözés zavarta meg Arad főterén sétálók nyugalmát. Két szürkekabátos fiatalember rohant végig az uton, befordult a pénzügyigazgatóság épülete előtt és a park felé tartott. Utána sipoló és kiabáló rendőrök futottak, akiket egész tömeg szenzációra éhes, izgatott ember követett. A sipolásra elősiettek a Kulturpalota előtt és a közelben posztoló rendőrök is, akik csatlakoztak az üldözőkhöz.

— Fogják meg!... Betörők!...

Kiáltották a rendőrök. De az üldözöttek eltűntek a park sötét fái között és már egy látszott, hogy hiába minden kutatás utánuk. Mos János rendőr azonban a parkba sietett és az egyik betörőt sikerült elfognia. Az izgalmas betörőüldözés előzményei a következők:

Lengyel Lőrinc aradi butortizlet tulajdonosának tegnap este valami dolga akadt a Bul. Regina Maria 10. számú házban lévő irodájában. Benyitott az irodába és amint felcsavarja a villanyt, legnagyobb meglepetésére két embert talál a helyiségben. Azonnal rendőrt kiáltott, de a két ember az uccára rohant és igyekezett elmenekülni. A rendőrség által letartóztatott ember Kiss László ismert és sokszor büntetett betörő, aki elmondotta, hogy Radics Kálmán nevű társával, akinek sikerült megszöknie, elhatározták, hogy kifosztják a Lengyel-cég irodájában a páncélszekrényt. Álkulcsokkal hatoltak be az irodába és az éjszakát akarták tervük végrehajtására felhasználni, de megzavarta őket a cég tulajdonosának belépése. A megszökött betörő után a rendőrség erélyes nyomozást vezetett be. Az a gyanú, hogy ugyanez a két ember követte el az utóbbi napok vakmerő betöréseit is. Kiss László kihallgatása folyik.

Katolikus nap Aradon. Az aradi róm. kat. plébánia hivatal az erdélyi róm. kat. Népszövetség aradi tagozatával együtt október hó 28-án, vasárnap mint Krisztus királyságának főünnepén „Katolikus nap” címen vallásos ünnepségeket rendez. Az ünnepségeknek célja, hogy Krisztust közelebb vigyék a lelkekhez és így hozzájáruljanak a vallásos élet emelkedéséhez. Az ünnepségeket négy napos lelkigyakorlat vezeti be, melyet dr. Monay Ferenc apostoli magyar gyónató fog tartani. A lelkigyakorlatok befejezésül október 27-én, szombaton éjjeli szentségimádás lesz. Magán az ünnepnapon d. e. 10 órakor a Kulturpalotában diszgyűlés lesz, melyen P a c h a Ágoston püspök, apostoli kormányzó fog elnökölni. Este 6 órakor pedig gyertyás körmenet lesz a Krisztus király tiszteletére. Részletes programot később ad ki a plébánia.

A három új kottasláger közül az egyik:
MAROS VIZE
Egy ellenállhatatlan új tangó. MORAVEIZ-kiadás. Mindenütt kapható.

Miss Amerika lovagja elmondja a katasztrófa történetét.

A sebesült és letartóztatásban levő Berger Imre a békéscsabai kórházban nyilatkozik az Aradi Közlöny munkatársának. — Özvegy Hermann Gyuláné holtteste még mindig a békéscsabai hullaházban fekszik. — A család pénzt vár Amerikából, hogy Miss Amerika holttestét a bécsi Krematoriumba szállíthassák. — Berger Imre feleségül akarta venni a milliomos özvegyasszonyt.

„Gyönyörű terveink voltak a jövőre...”

— Az Aradi Közlöny Békéscsabára küldött munkatársának eredeti tudósítása. —

A megrendítően tragikus véget ért Miss Amerika összerongcsolt holtteste hármaskoporsóba öltözve, még mindig a békéscsabai közkórház halottaszobájában fekszik s várja a Bécsbe való elszállítását. A borzalmas körülmények között elhunyt amerikai uriaszszony közvetlen hozzátartozói — Fodor Ignác és Fodor Ella — türelmetlenül tesik az amerikai postát.

az Amerikából várva-várt, sürgönyileg kért kétezer dollár késik, s emiatt szenved halasztást Hermann Gyuláné, Fodor Katinka földi maradványainak elszállítása.

A bohéméletű dugaszasszony változatos életét talán egy egészen új, érdekes életfolyás kezdetén vágta el kegyetleri kézzel a halál. Aradváros közönsége, amely szemei előtt látta végigviharzni az érdekes multu, Amerikába szakadt aradi milliomosasszony rapszódikus életének egy sok szóbeszédre okot adó szakaszát, még mindig nagy érdeklődéssel fordul a megrendítő tragédia több titokzatosnak látszó részlete felé, kérdez, kutat, feleletet vár különösen arra a kérdésre, hogyan, miképpen történt az életvidám, élni akaró milliomosasszony halálba-rohanása s főként pedig arra, ki a tragédia másik, életbenmaradt szereplője, ki az a Berger Imre?

A csabai kórházban.

A különös, sok még eddig megmagyarázatlan rejtelmekkel tarkított halálos autózás megmenekült szereplője, Berger Imre budapesti írógépkereskedő még mindig a békéscsabai kórház lakója s mint kiderült, egyelőre — nem csapán sebesülése miatt — nem is hagyhatja el Békéscsabát, lehet, talán az egyetlen, aki világosságot deríthet, a sok titokkal kevert, sok romantikával átfűzött tragédiára, amelynek végén ott áll véres kérdőjelként az ifjúságot szerető, az életet habzóoló, de már az öregedés küszöbére érkezett milliomosasszony összezuzott teteme. Az Aradi Közlöny munkatársa ma felkereste a békéscsabai közkórházat, hogy Berger Imrétől, magától hallja a titokzatos tragédia eddig talán még ismeretlen részleteit, amelyek ugye lehet feleletet adnak a sok-sok szállongó mende-mondára, főként arra a szörnyűséges vádra, amely láthatatlanul is körül fogja a fiatal írógépkereskedő Aradon teljesen ismeretlen alakját.

s amely arról beszélt, hogy Hermann Katinka egy előre elkészített büntény áldozata lett.

A kórház irodájában inspekciónő főápolónő lekötelező szívélyességgel fogad. Néhány szavas intézkedés s máris kopogás hallik: kék-fehércsikós kórházi köpenyben — nagy 2-es szám van rajta — megjelenik az irodában Berger Imre.

Berger Imre

magas nyurga fiatalember, arcán, homlokán, orrán és állán hegedő sebhelyek, — a borzalom még mindig látható emlékei. Kellemes modoru, csendes, halkhangu, szimpatikus megjelenésű fiatalember. Engedelmet kér, hogy leülhessen, mert bizony még erősen éri

a halálfélelem súlyos következményeit: különösen a veséjét fájlalja, de belső bajokról is panaszkodik. Ahogy megtudja ki vagyok, nem

Végzetes találkozás az országuton.

Kezdem tehát. Körülbelül három hete annak, hogy megismerkedtünk Hermann Katinkával. Én és Németh László (sohasem volt színész), budapesti írógépkereskedők vagyunk, közös tulajdont képező autónkon járjuk be üzletfeleinket. Egy ilyen üzleti utunkon történt, hogy Tátra-utónkon, a budapest-szolnoki országuton, nem messze Szolnoktól, összetalálkoztunk egy hatalmas Packard-autóval, amelynek két hölgyutasa volt — mint később megtudtuk, Hermann Katinka volt és az anyja, — akik Arad felé vezető helyes utról kérdezősködtek. Utbaigazitottuk őket, mire az autóban ülő fiatalabb hölgy meglátva, hogy társam kezében egy fűrt szőlő, nálam pedig körte van, — elkérte tőlem a körte. Nem adhattam át azonban neki, mert francia sófőre, aki — úgy látszik, nem értette beszélgetésünket, — gyors iramban elhajtott. A szolnoki vasuti sorompónál újból összetalálkoztunk s ott újra, most már térképen is megmutattuk, a kellő utat. Ugy látszik, ez sem volt elég, mert a délután folyamán egyszerre újból felbukkant a Packard-kocsi — megint rossz irányban. Mi éppen egy üzletfelelnket látogattunk meg abban a községben. Megálltunk, beszélgettünk, rámutattunk újabb eltévedésükre. Hermann Katinka nagyon szíves volt, velünk akart maradni, mi azonban üzleti elfoglaltságunkra való hivatkozással, kitértünk ez elől, ellenben azt ajánlottuk, hogy töltsék az éjszakát Békéscsabán. Szívélyesen elbucsuztunk, Hermann Katinka átadta névjegyét és

meginvitált engem, hogy látogassam meg Pesten, Ritz-szállóbeli lakásán.

Üzleti dolgunk végeztével Mezőtúrra mentünk autón, hogy a Makkhetes-szállóban háljunk meg.

Mámoros napok.

Ahogy a szálló udvarába befordulunk, ott látjuk a Packard-kocsit. Az étterembe belépve, Hermann Katinka, aki egyik asztalnál vacsorázott, felugrott helyéről, üdvözölt bennünket, meginvitált egy pohár pezsgőre.

Elfogadtuk a meghívást, s egy nagyszerű

Egymáshoz simulva ültünk a kocsiban...

Vidám jókedvvel indultunk az utunk, kart karba öltve, egymáshoz simulva ültünk ketten a kocsiban, szegény Katinka jókedvében az én cigarettámból szippantott egyet-kettőt, míg aztán fél kettő tájban megtörtént a katasztrófa. A jobb első kerék kettős defektet kapott s valószínűleg kormánytörés is bekövetkezett, mert a nyolcvankilométeres sebességgel rohanó autó nekifutott egy fának. További részletekről nem tudok, csak azt éreztem, hogy kirepülök a kocsiból s elvesztettem az eszméletemet. Nemsokkal később eszemre tértem, láttam, hogy *mellettem fekszik a soffőr s szemben velem, a szinte pozdörjává tört autó s annak roncsai között véresen, összezuzva*

sokat tévovázik, nyomban rátér a tragédiára s az azt megelőző igen érdekes eseményekre. — Bár nem vagyok ismerős az aradiak előtt, de örülök, hogy éppen aradi lapban mondhatom el az egész megdöbbentő história hiteles részleteit, mert bizony sok fantasztikus híresztelés látott napvilágot s eddig bizony a

hivatalos hatóságokon kívül senki sem tartotta szükségesnek, hogy engem is megkérdezzem, hanem egész egyszerűen — meghallgatásom nélkül — dobta engem a szörnyűséges vádak martalékául.

El akarom hát mondani az egészet elejéről, még ha már ismert dolgokat is ismételnék meg, mert ezekkel szemben sok nem-igaz részleteket mondtak el rólam, jobban mondva rólunk, egyes lapok.

műl támadt, amely reggelig tartott.

Hangsúlyoznom kell, hogy a cechet teljes egészében én fizettem. Reggel együtt bementünk Csabára, ott két napig mulattunk, majd Battonyára autóztunk, ott igen melegen elbucsuztunk s Hermann Katinkáék a határig kísértük. E néhány nap alatt én nagyon összelekedtem szegény Katinkával, aki meg is ígérte, hogy harmadnap visszajön a nővérével s találkozót beszélünk meg. Hogy négysem között mit beszéltem Katinkával, az nem tartozik a nyilvánosságra, csak annyit mondhatok, hogy nekem nagyon megtetszett szegény asszony s bizony

mi ketten egészen mást tüztünk ki magunk elé életcélul, mint holmi kérészéletti landot, futó ismeretiséget.

Ennek bizonyossága aztán az az intenzív távirat és levélváltás, amely közöttünk nyomban eltávózása után megindult.

Utazás a halál felé.

Közben torokgyíkban megbetegedtem, a békéscsabai kórházba kerültem s ezidő alatt táviratokban leveleztünk egymással, amelyek, — ennyit mindenesetre el kell ismernem — mindkét részről ioró vallomások voltak. Nagyon vártam már Katinkára, sürgettem is átjövetelét, ami az elmúlt pénteken este meg is történt. Ugyanezen befutott Csabára társam, Németh László, a feleségével s négyesben vacsoráztunk a csabai Fiumében. Ugy beszéltek meg Némethékkel, akik kora reggel Budapestre autóztak, hogy szombaton délután Pesten találkozzunk. Szombaton este 11 óra körül Némethék elbucsuztak s mi ketten maradvá, hajnali négyig mulattunk, majd nyugovóra tértünk. Szó sem lehet, hogy az italtól mámoros lett volna valamelyikünk is, hiszen délelőtt fél tizenegyig aludtunk, a soffőr pedig nem is ivott egyáltalán, hanem mozi után aludni ment. Tizenegy órakor megreggeliztünk, majd a piac téren sétáltunk, mert az auté valamilyen kisebb javításra szorult. Szegény Katinka a piacon megivott egy fél deci tejjőt, majd negyed egykor utra keltünk.

holtan szegény, szegény Katinka. Mozdulni nem tudtam.

egyszerre egy sárga autót látok, felemelem a kezem, megállítom, segítségül hívom, de az szó nélkül tovább állt.

Parasztemberek jöttek, megpróbáltak segíteni rajtunk, egy motorbiklis ur — Czinkóczy csabai tanár — Szarvasra ment mentőkért. Egy gazdaember egyszer csak — azt gondolva valószínűleg, hogy én a szerencsétlen asszony férje vagyok — odaloz hozzám egy fél karkötőt, egy gyűrűt, egy cigarettatárcát és egy bundát. Közben megjöttek a szarvasi mentők, első segélyben részesítettek s behozták bennünket Csabára. A nekem átadott ékszerket még ott a helyszínen bepakoltuk Hermann Katinka kezításkájába s a mentők itt Csabán átadták azt a kórház vezetőségének.

A három új kottasláger közül a második: Szeméből azt olvastam, ne higgyek szavának Dr. Mezey új tangó-slágere. MORAVEIZ-kiadás, mindenütt kapható.

Az Igmándi

természetes keserűvíz
gyomor-és béltisztító
hatása páratlan.

Kapható mindenütt kis és nagy üvegben. Az Igmándit ne tévessze össze másfajta keserűvízzel!

Bergert letartóztatják.

Később, hogy jobban lettem, mindenféle fantasztikus hírt hallottam sok-sok pénzről, rengeteg ékszerrel, ami mind rejtélyes módon eltűnt. *a csabai rendőrség engem, mint a tragédia közvetlen szereplőjét, őrizetben is tart,* de hangsúlyozom, hogy még a vád hallatára is irtózat fog el.

Sokkal közvetlenebb érzés fűzött engem a tragikus sorsu asszonyhoz, semhogy ilyen megdöbbentő vád egy pillanatra is megállíthassa a helyét.

Hogy volt-e pénze és mennyi, azt nem tudom, hiszen Csabán is én fizettem a cseht. kitett vagy 170—180 pengőt, ékszer is csak egy egy brost, két gyűrűt, két karkötőt és egy fülbevalót láttam rajta. Amint a vádakról értesültem, nyomban ügyvédet fogadtam. hiszen én magamnak is igen nagy érdekem fűződik ahhoz, hogy a titkokra világosság derüljön s hogy tisztos kereskedői nevem mosoktalanul kerüljön ki ebből a rettenetes drámából. Mindenesetre erősen igazol engem máris az a tény, hogy

az ékszereket — mint hallom — egy utkaparó megtalálta.

de még feltételezni sem lehet, hogy akkor, amidőn a magam élete forgott veszélyben, akkor nekem az ékszereken járt volna az eszem.

A soffőr is őrizetben van.

Mindenesetre jól esik nekem, hogy a gyászhaborult család ideérkezett tagjai fel sem tételezik rólam azt a becstelenséget, aminek bizonyítéka, hogy igazán szívesen tartották fenn velem az érintkezést, amikor állapotom lehetővé tette, hogy látogatókat fogadhassak. Szegények még mindig itt vannak, várják a lehetőséget, hogy a szerencsétlen Katinka holttestét elszállíthassák, emberi számitás szerint ennek most már hamar el kell következnie.

A soffőr azonban aligha kíséri el őket Bécsbe, mert az velem együtt szintén őrizetben van.

De úgy hiszem, rövidesen változás áll be a mostani helyzetemben, ártatlanságom mellett immáron tárgyi bizonyítékok is szólnak, az egészségem is erősen javul, úgy hogy — azt hiszem — hamarosan visszamehetek Pestre.

Szegény Katinka...

Szegény Katinka, nagyon, de nagyon jól érzem magamat a társaságában, gyönyörű terveink voltak a jövőre s ime egy kegyetlen véletlen, egy borzalmas tragédia mindent, de mindent megsemmisített... Szegény Katinka...

Berger Imre elhallgat, arcán mélységes fájdalom, szomorúság rajzolódik. A szemei előtt fel-elevenedik a váratlan katasztrófa, amely úgy látszik az ő életfutását is végzetesen befolyásolta. Hálás köszönetet mond az alkalomért, hogy az eseményeket, annak esetleg homályba burkolt részleteit a nyilvánosságnak elmondhatta. Szinte megkönnyebbültnek látszik önvallomása után, amelyből — a bucsuzáskor újból hangsúlyozza — csak az ő teljes ártatlansága és végtelen vonzódása tűnik elő mindazok számára, akiket a szerencsétlen Miss Amerika tragikus elmúlása bármilyen vonatkozásban is érdekel.

Réthy József.

Patkány, egéirtó, mezei egéirtó **"RATINOL"**.

Biztos hatású irtószert, gyökeresen irt. Mára állatra és emberre ártalmatlan. Napi arban alkalommal frisse minőségben, átérveit eladitja.

Ratinol Laboratorium Vezérképviselője

Arad, Strada Grig. Alexandrescu 47. (Borosényi-u.)

Pör Németország ellen az elértéktelenedett márka miatt.

Amerikai tőkesek érdekes akciója. — Reménykedhetnek a romániai papírmárkátulajdonosok is.

(New York, október 13.) Amerikában rendkívül széleskörű mozgalom indult meg, mely arra vonatkozik, hogy azok az amerikaiak, akik háborúelőtti, tehát teljes értékű német márkával rendelkeznek, a márka elértéktelenedése következtében elvesztett pénzüket visszakapják. Az amerikai márkatulajdonosok ügyét az International Creditors Association képviseli és a statisztika szerint az egyesület tagjainak márkatulajdonosa nem kevesebb, mint 200 millió békemárkát tesz ki.

Az International Creditors Association küldött-ségileg felkérte Kellog államtitkár, hogy tegyen lépéseket a német kormánytól oly irányban, hogy az amerikai állampolgárok, akik pénzüket a márkán veszítették el, az elvesztett pénznek legalább egy részét visszanyerjék. Igen érdekes volt Kellog államtitkár válasza, melyet a küldöttség előtt fejtett ki és melynek lényege az, hogy az International

Creditors Association tagjainak nincsen semmi követelni valójuk a német államtól, mintán a márka elértéktelenedése a német államnak belső ügye, amelyből a német állam hasznát nem húzott, sőt maga is csak kárát látta és így kártérítésre aligha kötelezhető. Az International Creditors Association azonban nem elégszik meg Kellog érvelésével, hanem további lépéseket szándékozik tenni a 200 millió márkabankjegy valorizálása érdekében.

Tudvalevő, hogy Romániában is sokan vannak, akik egész vagyonaikat veszítették el a német márka elértéktelenedése alkalmával, mivel pénzüket német valutába fektették. Ezek a kárvallottak most némi reményt táplálhatnak, mert ha az amerikai akció sikerül, lehetséges, hogy ők is visszakaphatnak valamit abból a pénzből, amelyet már joggal elvesztettek hittek.

TELEFON 70.

ERZSEBET SLAGERMOZGO

TELEFON 70.

Ma, vasárnap d. e. fél 12-kor:

művészi matiné: KOBRA. Rodolpho Valentino legesodásabb filmje.
10—15 lejes helyárak.

MA d. u. 3, fél 5, 6, fél 8 és fél 10 órakor

Bettauer Hugó világhírű
erotikus regénye filmen:

Elszabadult erkölcsök

Főszerepben: Vivian Gibson, Rina de Lignoro, Mary Kid, Beregi Oszkár és az aradi származású Deutsch Manol.

Hétfőn premier! Fanamet. Bíró Lajos világhírű regényét „Don Juan három éjszakája” Lewis Stone-val.

Irodalom és művészet**Abris rózsája.**

(Annie Nichols vigjátékának bemutatója és megnyitó előadás az aradi színházban.)

Lévy Salamon és Ábel János Mihály pedig letelepedtek egy-egy kis unokával a karjukon a karácsonyfa alá és a Megértés ünnepén végre békére kulcsoltak az ökölboszorult kezek.

A zsidó nagypapa s a keresztény nagypapa kicsérítették az iker unokákat: a kis Rebekát és a kis Mihályt és ledőltek a válaszfalak, a rettentők, az „égig főlzökkenők.” S bevonulhatott végre nyugodt lélekkel az Ige is a béke jegyében.

Végigvonulón vigjátéki színek között kalandozik az Abris rózsája, de itt-ott komolykodón cikázik át az irány-jelleg. Csak emberek vannak s nem „zsidók”, „keresztények”. Ezt a klasszifikálást éppen azok törlik meg, akik pedig egyenruhában viszik a vallást, a rabbi és a főtisztelendő plébános.

Annie Nichols jól eltalálva alapmotívumra, a zsidó ritualitásra helyezkedik s különösen a jószívűvel gondolkodó Lévy Salamonnak ad jelentőségtejes körülrajzolt. Talán túlzottan komolytalannak állítja elénk akkor, amikor a zsidó ritualitáson esett csorbán jajveszékelt, egyébként igazán szívünk mellől szólal meg s a darab minden egyes figurájában is sok a tetszést megkapó szimpatikus varázs.

A megnyitó előadásnak a kerete külön hangulatot teremtett a színházban s ez a premier melegségével egybeforrva, forró, tapsos színházi estté avatta a mai előadást. Két új tag bemutatkozására is alkalmat adott az Abris rózsája: az egyik Gaál Piri, a másik Horváth László. Fiatal, friss és szépen beszéző, sok kedvességgel mozgó alak Gaál Piri. Horváth Lászlóban pedig sok férfias erővel, kellemes organummal és kifejező játékkal alakító szerelmes színészt ismertünk meg.

A darab többi figurái közül Győző Alfréd csupa szív-lélek és bensőséges jellemábrázolás, L. Kiss Mariska nagyszerű mimikával és találó humorával hat derűfakasztóan. Két egysíku alakításban: Szendrey Mihály és Földes Mihály, a plébános és rabbi, meggyőzően emberiek. Jávor Alfréd, Győző ellenpólusa, a keresztény apából mintáz nem sikertelen figurát. Kallós József a kis Cohen stílusosan papucs és jóhumoru.

A darabot mindvégig kísérő tapsokból ítélve az Abris rózsájának tartós sikerét nem nehéz megjósolni. (s. p.)

* Jean Prosteanu hangversenye. Kiszámú közönség előtt tartotta Jean Prosteanu szombat este hangversenyét a Kulturpalotában. Ennek okát abban találjuk, hogy Prosteanu utóbbi időben a könnyű muzsával is eljegyezte magát, ami művészi presztízsenek nem vált hasznára. Prosteanu kétségtelenül nagy talentummal és szédületes technikával is rendelkezik. Csak a hegedűtechnika szakértői tudják értékelni bámulatos, sokszor az akrobatizmus határán mozgó produkcióit. És mégis paragon heverő érték, akit végletekbe csapó zenei önkényeskedése, szertelensége tesz azzá. A szombat esti Paganini-műsorában még leginkább kiélhette féktelen temperamentumát. Kevesebb szabadság, több zenei precizitás és lelkiismeretesség feltétlenül megóvhatná a kisvárosi elsőelvésestől és nemzetközi viszonylatban is elsőrendű művészt íraghatna belőle, amire jó kvalitásai kétségkívül predestinálják is. Dr. Sz. K.

* Az aradi színházi irodai hírei. Ünnepi estje volt szombaton a színháznak: hosszú hetek óta újból felhangzott a magyar színeszet szava és a megnyitó előadást jelentékenyen alámasztotta az, hogy az „Abris rózsája”, a remek vigjáték volt a megnyitó. Minden egyes jelenete derűt fakasztó és meg lehet állapítani, hogy az új sláger vigjáték máris megtalálta az utat a közönség tetszéséhez. Gaál Piri és Horváth Lászlót a közönség kedvenceivé avatta, kivülük Győző, Szendrey igazgató, L. Kiss Mariska, Jávor, Kallós, Földes alakjai mintaszertiek. Az „Abris rózsája” vasárnap délután 5 órakor rendez helyárakkal, este fél 9 órakor B), kedden C) bérletben megy. Hétfőn román előadás, ugyiszintén szombán is. Csütörtökön a „Régi nyár”-t adják.

A három új kottasláger közül a harmadik:

Könnyű a Katit táncba vinni...

Szenzációs charleston-sláger. Szöveg is, zene is a legpompásabb. MORAVETZ-kiadás, mindenütt kaphatók.

MA este
9 órakor

Jan Kubelik

egyellen
hangversenye

Jegyek osekély számban
Sándor Ferenc könyv-
üzletében d. e. 11—
1 óráig és este a
konzertánál.

Nagy családi kísérlet Budapesten

Steiner József aradi műépítész házára, hamis okmányokkal, kölcsönt akart felvenni két nő.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Nagyszabású családi kísérletet húsított meg tegnap a budapesti rendőrség. Steiner József műépítész, a kinek tudvalevőleg Aradon is van nagyforgalmu építészeti irodája, megjelent ügyvédjével a budapesti főkapitányságon és okmányhamisítás és család kísérlete miatt feljelentést tett Adolf Ferencné és leánya Margit ellen.

Adolf Ferencné, akit a feljelentés félmillió pengős család megkísérlésével vádol, nemrégiben megjelent Steiner műépítésznel és elmondotta, hogy tudomása szerint Steiner a Bercsényi-ucca 7. számú, többemeletes házát el akarja adni. Steiner valóban készen mutatkozott arra, hogy értékes ingatlanától megváljon, mivel ujabban két nagy bérpalotát épített magának. Megindultak a tárgyalások. Végre megállapodtak abban, hogy 365.000 pengőért Adolfné megvásárolja a bérházat. A házvétel még nem perfektuálódott és természetesen a felek még szerződést sem kötöttek, amikor a különben is élesszemű Steiner Józsefnek különös dolgok jöttek tudomására. A házban ugyanis többen a ház értéke és a tulajdonos személye iránt érdeklődtek s mint Steinernak sikerült megtudni, azért, mert kölcsönt akartak felvenni az ingatlanra.

A háztulajdonos kutatni kezdett, ki élhetett vissza nevével, mire a következőket tudta meg:

Adolf Margit nemrégiben megjelent a Magyar Általános Takarékpénztárban és Gergely Gyula

Az aradi társulat új tagjai.

Gaál Piri naiva és férje: Horváth László a vigjátéki bonviván.

(Arad, október 13.) Csendben érkeztek, vagy nyolc ingamattal nagy ládával. Jóformán senki sem tudott semmit róluk, csak azt, hogy Gaál Piri minden próbára más kabátban, más toalettben, más cipőben jön föl a színházhoz s Horváth László olyan fess legény, mint ha a férfidivat kirakatból lépett volna ki.

És ma már mindenki ismeri a színháznál a Pirit és Lacit, a monoklival. Csak úgy röviden Piri és Laci, ami legjobban jellemzi, hogy ott már, a külisszák világában mindenki szíve szeretetétbe fogadta őket. Most hátra van még a közönség. Nem elbizakodottak, de nyugodtan mondják, hogy — azt hiszik — nem lesz semmi baj a közönséggel. Mert vegyük csak szemügyre őket:

1. Gaál Piri. Szerepkör: naiva. Kis alak. Nagy csodálkozó acéllék szemek, a legszabályosabb arcvonások, barna haj s öntudat minden mozdulatában. Huszéves s fiatalasszony, ha nem tudnák: Horváth László a férje s diszkrétan megfogom: most élnek mézeshegyet.

Az egész kis nő egy panasz. Három hete szállodáról-szállodára vándorolnak: Budapest, Metropoli, Marosvásárhely s most a Dácia-szálló Aradon. A legnagyobb kérdés számára a lakáshány. Egymás hegyén-hátán torlódnak a szekrényében a ragyogóbbnál-ragyogóbb toalett. Már jóelőre a Házibarat toalettjeit is beszerezte Pesten s mintegy negyven estélyi, uccai ruhája van. A legremekebb gardrobu primadonna is megirigyelné. Mutatott egy tiszta gyöngytoalettet. Hölgyek vigyázat, ezt elcsúszás nélkül nem lehet nézni, varrónók, rajzolók készülhetnek a kopirozásra.

Mondom, nagy baj, hogy nincs lakásuk. Egyszobás, fürdőszobás intim kis fészek. Mert Gaál Piriék zsutradó, teaestélyeket rendező bohémek. Nem kávéházi füstben van a szórakozásuk, — vendégtől látják az összes barátait, szendvics, párolgó tea, gramofonszó, tánc, römizés, ez az igazi — mondja. Beszeretnek vezetni a színészcsaládot. Ami azt jelenti, hogy egy társaság egybefog s Gaál Piri ne-

igazgatóval nagyobb kölcsön felvételéről tárgyalt.

Adolf Margit felmutatott az igazgatónak egy adásvételi szerződést arról, hogy Steiner Józseftől édesanyjával együtt 520.000 pengőért megvásárolta a Bercsényi-ucca 7. sz. házat.

Gergely referált. Halász ügyvezető-igazgatónak, aki úgy intézkedett, hogy az ingatlan szakértők becsülik fel, ha valóban megéri azt az összeget, folyósítani lehet a kölcsönt. Amikor Steiner tudomására jutott a dolog, a főkapitányságra sietett és megtette a feljelentést Adolfék ellen. Detektívek állították elő Adolf Margitot és édesanyját. A lány beismerte kihallgatása alkalmával,

hogy az adásvételi szerződést, melyet a pénzintézetnél felmutatott, ő hamisította, azzal a céllal, hogy a banktól nagyobb kölcsönt kaphasson.

Adolfné tagadta, hogy leánya bűnös üzemeiről tudott volna és arra hivatkozott, hogy az egész ügyet nem ismeri. A két nőt őrizetbe vették.

Pénteken, okt. 19-én

Dohnányi —

Kilényi

SCHUBERT - hangversenye.

Kérjük az előjegyzett jegyeket legkésőbb kedd délig kiváltani Sándor Ferenc könyvkereskedésben, mert azok a nagy érdeklődés miatt tovább nem tarthatók fent!

zik ki családanyának. Gaál Piri megállja a helyét. Készséggel igazolom, mert finom cigarettá, valódi Gerbaud, likőr egy szempillantás alatt ott termett előttem.

Négyéves színésznő s Kolozsvárról indult el. Ma már tudnak róla Pesten s — hirlík — majd vele, a másik Gaállal tartják sakkban a pesti Gaált, a szeszélyes Francit. A Templom egerére spórol. Ebben parádés szerepét adja. Kijelenti, hogy — minden feltékonységi jelettel számolva — cuppanós puszi jár annak, aki lakást szerez neki.

2. Horváth László. Szerepkör: vigjátéki bonviván. Klasszikus fej — s monokli. Azonnal kész egy viccel. Félnek is emiatt tőle. Már úgy értem: az ugrás miatt. Mert minden mondatában rejlik valami. Meg is szokták: ha csak annyit mond: jó napot az uraknak, először fölbomcolják ezt a mondatot is, mert nem lehet tudni, mit dugott bele Horváth László jókedve. Hatalmas ambícióval jött Aradra. A próza reneszánszát akarja keresztülvinni. S már szedegeti is őket elő: Ő a Sasfiókban, Edmond Rostand drámájában meggy biztosra a közönséggel szemben.

Nem tudom, honnan olyan jól szituáltak Horváthék, de Horváthnak bizony van vagy husz öltönye. S még most is azon töri a fejét, hogy ne csináltasson-e egy új divatos, sötét spriccelt-ruhát. Mert spriccelt még nincs. Csak sima, csikos, kockás, sávos, szmoking és, Isten tudja mi még, van — s ebből a spriccelt hiánya egyenesen kiabál.

Harminkét esztendőnél emeli fel esküre ujját. Színészi múlt: 12 esztendő. Pesti színész is volt. A Vígsház tagja. Aztán Marosvásárhely, Timisoara, Oradea. Aradon Fekete idejében járt. Ha kell, operettben is „beme van.” Már volt egy felesége s momentán azzal van elfoglalva, hogy imádja Gaál Pirit s Gaál Piri semmiben sem marad ezt illetőleg Horváth mögött.

Én Isten bizonny nem csodálom az ügyet sem egyrészt — sem másrészt. S a megállapításom az: Egyikük szereti a másikat — a másik az egyiket és a közönség pedig megszereti — mindkettőt. (5-6.)

GYERMEKKOCSIK

legelőbban. Javítások, fedélkészítés, gumizás, nyelések. Lakozás stb. Gyermekek szülem. Bul. Regula Ferenc No. 38.

!! VASÁRNAPI PROGRAM !!

DELELŐTT

fél 12 órakor

Szenzációs MATINÉK

(olcsó helyárakkal)

APOLLO

APOLLO

Salgó Gyula bárhumorista és Simek Nándor jazztápeur humoros előadásai. — Utána:

Elsőrendű filmműsor.

URÁNIA

URÁNIA

NIAGARA. elsőrendű vigjáték

Főszerepben: VARKONYI MIHÁLY.

DÉLUTÁN

APOLLO 3, 5, 7 és 9 órakor

LYA MARA legjobb filmje

MA TÁNCOL MARIETTE

URÁNIA 3, 5, 7 és 9 órakor

HALÁL URA izgalmas tárgy film repülőgép és hajók izgalmas hajszája. Németország legújabb nagyszabású filmje, tele érdekfeszítő eseményekkel.

Hétfőn ugyanez a műsor.

SAJÁT ÉRDEKÉBEN JEGYEZZE ELŐ!

Jón 3 Jón nagy szenzáció

nagy filmaláger a közeljövőben

az APOLLO mozgóban.

Felhívjuk a közönség figyelmét a következő kiválasztott különleges műsorunkra.

!!!

1 Apáca szerelme.

Különleges tárgy, eddig még nem látott érdekfeszítő dráma a legújabb német drámai színészekkel.

2 Selyem harisnya.

A mai idők sláger vigjátéka. Főszerepben: a „legszőkőbb” mozi színésznő LAURA LA PLANTE.

3 ASSISI-Szent-FERENC

Az egész világon ismert hatalmas olasz filmremek kimagasló és felejthetetlen eseménye az 1928-as évnél.

— Véres verekezés egy eltűnt kakas miatt. Érdekes kakasviadal ügyét tárgyalta ma felső fokon az aradi törvényszék. Blidisel Florea őszentannai gazdának a tavasszal eltűnt egy kakasa. Azt gondolta, hogy a szomszédba tévedt s ezért átment Dorotiu Togyer portájára, ahol sorra mustrálgatni kezdte a szárnyasokat. Egy kakast, — amely nagyon hasonlított a szemétdomb eltűnt szeladonjához — Blidisel meg is fogott, hogy egészen közelről állapítsa meg a személyazonosságát. Epen ekkor lépett ki a házból Dorotiu, aki abban a hiszemben, hogy szomszédja lopni akar, a nála lévő vasvillával alaposan helybenhagyta Blidiselt. Könnyű testisértés miatt a járásbíró 1500 lej pénzbüntetésre ítélte Dorotiu, aki megelébbeszte az ítéletet. Így került ma az ügy a törvényszék elé, amely másodfokon is megállapította Dorotiu bűnösségét s a büntetést 2000 lejre emelte fel. A perköltségekkel együtt Dorotiuak így közel 10.000 lejébe került egy kakas, amelyet pedig nem is akartak ellopni.

HIREK.

Vizslaverseny Aradon.

Andrea Dezső (Caransebes) vizslája az első helyezett. Holnap kezdődik a Neptunban az országos ebkiállítás és kotorékverseny, amelyre külföldi bírák is megérkeztek.

(Arad, október 13.) A Romániai Ebtenyésztők Országos Egyesületének Aradi Fiókja ma rendezte meg két napos kiállítási és verseny programjának első napi részét: a vizslaversenyt.

Az esős idő sem akadályozta meg az érdeklődést és délelőtt 11 órakor 6 vizsla (4 német, 2 angol) futott szét a Junó vadásztársaság által rendelkezésre bocsátott vadásztérületen — versenyezni. Andrea mérnök (Caransebes), Calugaru kapitány (Cluj), Varjas István (Arad), Klotis Adolf (Arad), Borneas Gyula dr. (Arad), Batrin János (Arad) pompás agarai voltak a versenyzők és Heinrich Erhardt, bécsi kormányfőtanácsos, versenybíró előszóltatására a kitűnő ebek minden alkalommal nagyszerű eredményt mutathattak fel: Gyorsan gyűttek a nyulak, fácánok, foglyok, sási szalonkák és vadrucák s este 7 órakor a verseny befejeztekor hatalmas, impozáns tömegű mezei és vízi vad jutott a területbirtokos Junó vadásztársaság birtokába a 6 remek vizsla dus versenyeredményeként.

Az esti órákban, a verseny vége után megkezdtek a versenyző agarak pontozását, az előhozott vadak arányában s a győztes megáhapítását. A pontozás körülményessége azonban meggátolta a verseny eredményének kihirdetését és így csak az előre látható jelekből lehet arra következtetni, hogy az első helyre Andrea Dezső hibátlanul dolgozó, rövid szőrű német kánya, Prince de Bihor került. A végleges és pontos eredményt csak holnap hirdetik ki, amikor is a Neptunfürdőben országos ebkiállítás, rendőrkutya- és kotorékverseny, rendőrkutya vizsga lesz, nagyszabású méretekben.

Eddig mintegy 150 nevezés történt az ország minden részéből, úgy, hogy valóban el lehet mondani, nagyszerűnek ígérkezik a verseny és kiállítás holnapi, vasárnapi programja. A verseny impozánságát mi sem jellemzi jobban, minthogy arra, mint meghívott versenybírák Calugaru kapitány (Cluj), Ciacian Tibor (Cluj), sőt Budapestről Grafy Frigyes és Bécsből dr. Emil Hanck és Heinrich Erhardt is leutaztak Aradra, egyenesen a versenyszámok levezetésére a sebesi Gavalik Sándorral egyetemben.

— Villani báró bucsukihallgatása a régensstanácsnál. Bucurestiből jelentik: Villani báró magyar követ, a szokásos ceremóniák kíséretében ma bucsukihallgatáson jelentkezett a régensstanács előtt.

— Georgescu János a megyei prefektusok értekezletén. Georgescu János megyei prefektus holnap Lugojra utazik, ahol holnap este tartanak értekezletet az erdélyi prefektusok a néhány hét múlva rendezendő nemzetközi földművelésügyi kongresszus ügyében. Az ülésen Camarasescu volt földművelésügyi államtitkár elnököl.

— Ujjászervezik az aradi Lupu-pártot. Nagyarányú munka folyik az aradi Lupu-párt ujjászervezése tekintetében. Ma távirat érkezett a párt aradi tagozatához, amelyben Lupu dr., az ujjászervezés ügyében magához rendelte a párttagozat vezetőjét. Dr. Niculescu György, a párt több vezető tagjával holnap utazik Bucurestibe, hogy a közmunkaügyi miniszterrel megbeszélést folytasson.

Weinberger cipőüzletében

hatóságilag engedélyezett végeladás. Raktáron levő összes árú, valamint „FILT”-cipők is rendkívül mélyen leszállított árban kerülnek előadásra.

Védők napja a kommunista-pörben.

„Ne csináljanak kisebbségi hajszát a pörből.” — Lázár Aurél dr. beszéde Szerdára ítélet várható.

(Az Aradi Közlöny eljuttatási tőbjának távirata.) A kommunista-per mai tárgyalásán dr. Bretan volt hadbíró őrnagy tartotta meg védőbeszédét. Ezt a beszédet hűgadságra s az eddigi túlfűtött hangulattól való eltérése jellemezte. Párhuzamosan von a kommunisták s a kollektív eszmék hívei között. Mert ha valaki nem gazdag, hanem rongyos, vagy ha valaki a kollektív eszmék híve, ez nem jelenti azt, hogy kommunista is.

Utána Barta Ignác dr. a per egyetlen magyar ügyvédje beszélt. Kéri a hadbírószágot, ne engedje, hogy ebből a pörből kisebbségi hajszát csináljanak. A vádlottak nagyrésze kisebbségi polgár s a vádbiztos egyetlen alkalmat sem mulasztott el, — sőt — hogy ezt kihangsúlyozza. Nem lehet különbséget tenni első és másodrendű polgárok között. A törvény előtt mindenki egyenlő.

— Ujjalakult a magyar fajvédő-párt. Budapestről jelentik: A magyar nemzeti fajvédő-párt Gömbösnek az egységespáruba való lépésével vezető nélkül maradt. A párt országos választmánya tegnap ülést tartott, a melyen kimondotta, hogy továbbra is fennmarad Magyar Nemzeti Függetlenségi és Revíziós Párt néven és a napokban megkezdik az országos szervezkedést. Az ujjalakított vezetőség elnöke Szemere Béla, tiszteletbeli elnök Méliusz Lajos egyetemi tanár lett.

— A jugoszláv ellenzék sem vesz részt a parlament ülésén. Belgrádból jelentik: A Politika jelenti, hogy a főbizottság radikális ellenzéki tagjai elhatározták, hogy távolmaradnak a nemzetgyűlés üléséről és nem szavaznak bizalmat a kormánynak.

— Ionescu dr. lesz az aradi vágóhid igazgatója. Ma olyan hírek érkeztek Aradra, amelyek szerint a földművelésügyi minisztérium döntött az aradi vágóhídi igazgató állása betöltése tekintetében. Mint ismeretes, Alexandrescu Mihály dr. igazgató tragikus halála után a minisztérium nyilvános pályázatot írt ki az állás betöltésére. A ma Aradra érkezett hírek szerint dr. M. Ionescu, volt aradvárosi főállatorvos nyerte el a vágóhídi igazgatói állást. Az ügyben kérdést intéztünk ma Georgescu János megyei prefektushoz, aki kijelentette, hogy nem érkezett még Aradra az erre vonatkozó miniszteri döntés, de értesülése szerint tényleg Ionescu dr. lett az aradi vágóhíd új igazgatója.

— Horan szerkesztőnek Rómában is volt már sajtóbotránya. Párisból jelentik: A Corriera dela Sera jelenti, hogy Horan, akinek neve a flotta-egyezmény ellopása körüli botrányból kifolyólag világhírű lett, a háború alatt Rómában is hasonló indiszkréciót követett el és eljuttatta lapjához a cirenaikai katonai operációk tervét. Annakidején szemrehányást is tettek neki illoyalitásáért.

— Bágyadt, levert, dolgozni képtelen egyéneknél a természetes „Ferenc József” keserűvíz szabaddá teszi a vérkeringést és emeli a gondolkodás és munkaképességet. Beható kórházi kísérletek alapján bebizonyult, hogy a Ferenc József víz szellemi munkásoknál, neurastheniás embereknek és betegeskedő asszonyoknál rendkívül jótékony hatású gyomor- és béltisztító szer. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— Ellopták egy cseh miniszter aktatáskáját. Prágából jelentik: Sramek helyettes miniszterelnök aktatáskáját, amelyet autójában felejtett, ismeretlen tettesek ellopták. Az akták között volt azoknak az elítélteknek és vizsgálati fogságban lévőeknek névsora, akik a jubileum alkalmával amnesztációban részesülnek. Az eddigi nyomozás nem állapította meg sem a tettes nevét, sem a lopás célját. Feltételezik, hogy a tolvaj kíváncsiságból lopta el a névsort, tudni akarván, kik kapnak amnesztiát.

Ezután Paraschivescu ügyvéd folytatta beszédét. A paragrafusokkal való zsonglőrsködéssel igyekszik kimutatni, hogy a vád lehetetlen és tarthatatlan.

Utána Lázár Aurél beszélt. Először is dr. Rozvánnak két védelmére, majd ezeket mondja:

Itt, ebben a teremben állottam én is, mint vádlott a brassói asszonyokkal egyetemben. Ez még a magyar éra alatt történt. Ezerkilencszázötvenötben én, a brassói asszonyokkal egyetemben virággal fogadtam a bevonuló román hadsereget. A magyar bíróság mindannyiunkat felmentett. A román hadbírószá sem lehet szigorúbb. Fel kell menteni a vádlottakat.

Majd Aradi és Rozván működését ismerteti. Lapzártáig a beszéd még tart. Hétfőn Dobrescu beszél. Ítélet szerdára várható.

— A város nem szubvencionálja a kutya-kiállítást. Az aradi kutyaállítás rendezősege ma kérvényt intézett a városhoz, kérve, hogy a kiállítás céljaira szavazzanak meg egy szubvenciót. Miután az erre szolgáló alap teljesen kimerült, a kérést ma visszautasították.

— Bonyodalom a városi alkalmazottak egyenruházata körül. Megirtuk, hogy a városi intézmény bizottság Nicolau Josif aradi céget bízta meg azzal, hogy a városi alkalmazottak téli ruházatát szállítsa. Ma megjelent a városházán Jakabffy István, a Jakabffy és Társa aradi cég vezetője és bejelentette, hogy a határozatot megfélebbezi, miután a szakértők téves véleményt adtak és ennek nyomán a legelőnyösebb árut rendelte meg a bizottság.

— Szörnyethalt egy Nobile-kutató. Párisból jelentik: Marin olasz pilóta II-es számú hidroplánja, amely Nobilek után kutatott, hazatért a Spitzbergákból. Hazatérése alkalmával a gép a Rhone folyóba zuhant és összetört, míg a pilóta meghalt.

— Véres harc a bolgár főváros uccáin. Szófiából jelentik: Az elmúlt éjszaka véres harcok dultak a bolgár főváros uccáin. Mihailov, a macedon komité vezérének emberei és Protogeroff hívei verekedtek egymással és revolverekkel lövöldöztek egymásra. A lövöldözők közül egy meghalt, hárman megsebesültek, míg számos járőrelő szenvedett sérülést. Többek között a török alkonzul is megsebesült. A zűrzavarban a tettesek elmenekültek.

— Expressz- és személyvonat összeütközése egy alagutban. Glasgowból jelentik: A Queenstreet-i pályaudvar közelében lévő alagutban tegnap este az expresszvonat összeütközött a személyvonattal. A katasztrófának egy halottja és ötven sebesültje van. A mentési munkálatokat fokozta a vaksötét alagut.

— Tüntetésektől félnek a prágai katasztrófa áldozatainak temetésénél. Prágából jelentik: A Poricson történt magyaránny házomlás újabb öt áldozatát húzták ki a romok alól. Az eddig kiásott áldozatok számát hivatalosan nem közölték. A lapok jelentései szerint az építkezésnél 190 munkás dolgozott és így az áldozatok nagy számával kell számolni. A prágai városi tanács elhatározta, hogy eltekint az áldozatok együttes felravatolozásától. A határozat oka az, hogy tüntetésektől tartanak. Az esti jelentések közlik, hogy az eddig kiásott áldozatok száma 39 és egyes jelentések szerint még tizenöt munkás hiányzik.

Már mindenki tudja: hogy a legolcsóbb és legjobb női kabátokat

csak MENCER-nél lehet vásárolni Aradon, a legeggett Széchenyi malom mellett (Boros Béni-tér 40.)

LISZKA PÁL

első aradi villanylégpörkölője, Piata Catedralei No. 1. (volt Thököly-tér) sarkán.

A teljesen újonnan felszerelt villanylégpörkölő

megőrzi a kávé zamátját, ízét, ózondús levegővel való pörköléssel vitamin tartalmát fokozza és ez az egészségre különösen előnyös.

A LISZKA-fele kávékeverék

kilónként: Különlegesség 320 lej, I-ső minőségű 280 lej, II-ik 240 lej, III-ik 200, 180 és 160 lejért. — Allandóan frissen kapható

— Halálozás. Heim Ferencné szül. Schreffel Anna (a közismert építési vállalkozó neje) 55 éves korában elhunyt. Temetése e hó 15-én d. u. 4 órakor lesz az Ilona-ucca 22-ik számú gyászszobából.

— Gróf Bethlen István és Herczeg Ferenc Nagycenk diszpolgárai. Bethlen István gróf miniszterelnök és Herczeg Ferenc ma délelőtt vették át Nagycenken, a képviselőtestület diszközgyűlésén diszpolgári okleveleiket. Bethlen gróf a Széchenyi-család kastélyában szállt meg és reggel a Széchenyi-nemzetség tagjaival felkereste a család kriptát, ahol koszorút helyezett el Széchenyi István gróf sírján. Délben a kulturházban tartott diszközgyűlésen nagy beszédben köszönte meg a kitüntetést.

— Szántó Gizl és June Wells hangversenye az Ujságíróklubban. A Kulturpalotában lezajlott nagyszerű hangverseny után ma este Szántó Gizl és June Wells az aradi Ujságíróklubban ismételték meg hangversenyüket. A klub zsufolásig megtelt közönséggel, amely forró ünneplésben részesítette a két ragyogó tehetséggel megáldott művésznőt. Beethoven Türkischer Marsch-át és Liszt Les Préludes darabját adták elő és a hallgatóság oly óriási tapsal fogadta a csodás művészi teljesítményt, hogy több ráadást kellett adni.

— Szobrot kapott Budapesten egy cigányprimás. Budapestről jelentik: Ma délelőtt leplezték le a Lónyai-uccában Bihari János, a hírneves magyar cigányprimás emléktábláját. A Lónyai-ucca 78. számú házban halt ugyanis meg száz esztendővel ezelőtt Bihari, akinek emlékére Radics Béla és Rácz Laci holnap délután nagyarányu hangversenyt rendeznek a Margit-szigeten, ahol a nagy primás szobrát is leleplezik.

— Férlikonferenciák. A Minorita Kulturházban hétfőn este 7 órakor Mayer Ker. János folytatja magasnívójú előadásait a modern férfi éhségéről az igazság után. Belépés díjtalan. A terem fűtve van.

— Ezerlejeseket hamisítottak Kisjenőn. A kisjenői csendőrség ma délelőtt az aradi ügyészségre szállította be Korpás György kisjenői lakost, akinél 5 darab hamis ezerlejeset találtak. A hamis bankók eredetéről Korpás azt adta elő, hogy kártyán nyerte Miscoi Illés kisjenői gazdától. Miscoi — aki különben már pénzhamisításért már büntetve volt — a csendőrségnek nem sikerült elfogni, mert ismeretlen helyre szökött. Az ezresekét igen primitív módon, indigó-papír segítségével hamisították. Korpást kihallgatása után vizsgálói fogságba helyezték, míg Miscoi ellen az ügyészség körözölevelet adott ki.

— A Neptun-fürdő modernizálása. Megírtuk, hogy a Neptun-fürdő modernizálása érdekében Vulpe József interimár bizottsági tag kedden utazik Bucuresztbe, hogy miniszteri engedélyt nyerjen a befektetésekhez. Vulpe József bucuresi útja ez ügyön kívül még több fontos kérdést intéz el.

— Jean Kubelik az Ujságíróklub vendége. Mint ismeretes, Jean Kubelik, a hegödijáték nagymestere, ma, vasárnap este tartja meg aradi hangversenyét. Kubelik Jean Timisoaráról ma délután két órakor érkezik meg Aradra és délutánját az Ujságíróklubban fogja eltölteni. A hangverseny után a kiváló hegedűművész ugyancsak az Ujságíróklubban fogja bevárni az éjféli vonat indulását, amellyel tovább utazik Brasovba.

— Rendőri hír. Huber József aradi kereskedő feljelentést tett Lázár Romulus zsigmondházi lakos ellen, hogy kilencezer lej erejéig megkárosította. A feljelentés ügyében a rendőrség megindította a nyomozást.

Kölcsönkönyvtár

(KERPEL-féle) a legnagyobb. Minden újdonság több példányban; havi díj 80, ill. 60 lej, vagy kötetenként 4, esetleg 3 lej. A könyvek újak és tiszták. — Betét 100 lej. Próbahónap havi 40, vagy 30 lej. Ifjs. és mesekönyvek díja 2 lej.

— Zsebtolvajlások a piacon. A mai napon két vakmerő zsebtolvajlásról tettek feljelentést az aradi államrendőrségen. Az egyik piacon Berger Géza aradi lakos zsebéből kilopták pénztárcáját, amelyben 11000 lej készpénz volt. Stancu György-nétől pedig piaci vásárlás közben ellopták kezításkáját, amelyben fratokon és különféle apró tárgyakon kívül 3200 lej volt. A zsebtolvajok kézrekerítésére a rendőrség megindította a nyomozást.

Botrány az aradi színház megnyitó előadásán.

Panaiteacu, a szerzők erőyes megvédője az aradi színházban is megkezdte működését. — Tiltakozás a hatóságoknál.

(Arad, október 13.) Panaiteacu, a bucuresi Szerzők Jogvédő Egyesületének aradi megbízottja, akinek működéséről részletesen beszámolt az Aradi Közlöny, ma felhasználta a színház ünnepélyes, megnyitó-előadását, hogy ott is botrányt rendezhessen. Ma este, előadás közben megjelent az aradi színház pénztárnál és követelte, hogy azonnal mutassák fel az „Ábris rózsája” játszasi engedélyét és igazolják, vajjon kifizették-e a szerzőnek járó jogdíjat. A színházi pénztárnál felvilágosították Panaiteacu urat arról, hogy a színház

előcsarnoka nem elintézés helye hasonló ügyeknek és felkérték, amennyiben felvilágosításokra van szüksége, keresse fel holnap a színházi irodát. Panaiteacu nem elégedett meg a válasszal, hanem kiabálni kezdett és végül — mint rendesen — jegyzőkönyvet vett fel az esetről, majd fenyegetések hangoztatása közbe távozott. Színházi körökben megütöközéssel tárgyalják az esetet és elhatározták, hogy a hatóságokat fogják felkérni arra, akadályozzák meg Panaiteacu urat abban, hogy a színházban botrányokat rendezhessen.

Ha a szociáldemokratából kapitalista lesz

A háztulajdonos mint „csaló”. — Százazrekért néhány garast. — Ki a házbérzszorás? — A szociálista mint háziur. — Egy különvonat története.

(Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségétől.) A nemzeti tanács tegnapi ülésén érdekes képet nyújtott Pistor képviselő a szociálista uralomról. Pistor a polgári háztulajdonos álláspontot képviselte a szociálista dr. Renner volt kancellárral szemben, akinek igen kellemetlen dolgokat vagdosott a fejéhez. Pistor példákat hozott fel, hogy milyen nyereségekhez lesznek a szociálista urak, amikor kapitalisták válnak. Dr. Renner szociálista nézete szerint csak azok a háztulajdonosok, akik a jelzőloghi telezőket leromlott pénzzel fizették ki. Pistor képviselő erre az alábbi példákat sorolta fel annak illusztrálására, hogy ilyen „csalásban” a szociálista urak sem szégyeltek részt venni.

A Munkások Fogyasztási Szövetkezete Mödlingben a szövetkezeti épületre bekebelezett 2800 forint, továbbá 10.000 aranykorona s még egyszer 10.000 aranykorona terhet 1924 áprilisában és ezt teljesen elértéktelenedett pénzzel fizette vissza. A Bécs—Margarethenben levő vasutas otthonnak 700.000 békekrona adóssága volt, amelyet 50 aranykoronával fizetett vissza. A Vorwärts kiadóvállalata 955 ezer aranykoronás tartozását 637 aranykoronával egyenlítette ki. Az innsbrucki munkásotthon, a tiroli munkásszövetkezet, a steierországi szociáldemokrata munkásegylet békebeli tartozásait hasonlóképpen teljesen elértéktelenedett pénzzel fizették vissza.

— Látnivaló tehát, — mondotta Pistor — hogy a szociáldemokrata urak nem csinálnak lelkiismereti kérdést belőle, ha a polgári és kapitalista gyakorlatot jó kis haszon mellett bevéteik a maguk életébe.

Példákkal utal Pistor képviselő arra is, hogy milyen humánus háziurak tudnak lenni a szociálisták, ha korlátlanul rendelkeznek egy ház felett. Vilachban a Városház-tér 4. szám alatt az ottani munkásotthonnak van egy ha-

— Egy mulató társaság elvitte a cukorka-automatát. Furcsa lopásról tettek ma reggel feljelentést az aradi államrendőrségen. A Neulaender és Kohn-cég belfagya, Neulaender Andor jelentést tett a rendőrségen, hogy a Str. Bratianu (Weitzer-ucca) üzlete előtt egy cukorka-automata volt kikapasztva, amelyet az éjszaka elloptak. A rendőrség megindította a nyomozást és az a gyanu merült fel, hogy az automatát egy mulató társaság vihette el tréfából, amivel a cégnek tetemes kárt okoztak.

— Keresztretjévenyünk a mai számból anyagtorlódás miatt kimaradt.

— Gramofonok és lemez újdonságok Regedősnél.

— Az Aradi Polgári Jótékony Egyesület első csoportjának igazgatósága közli tagjaival, hogy folyó hó 10-ig a 213-ik szelvényig esedékes a fizetés.

— Ma, vasárnap este az Ujságíróklubban Vécsey Ernő vezetésével jazzband-tánczene lesz.

— Orvosi hír. Dr. Singer József a párisi fakultásról, St. Nazaire-kórház volt interneje, belgyógyász és nőorvos hazatérve megkezdte rendelését a volt Apponyi-körút 16. sz. alatti házban. Rendel 11—12-ig. Délután 3—5-ig.

— Gramofonok, gyönyörű lemezejutdon-ságok Hammer si Fiulnál.

— Halmos Gyula fogász berlini tanulmányutjáról visszatért és ismét rendel.

talmas bérháza, ahol a házbérek mincsennek megkötve. Egy-egy lakásért a nyári hónapokban havi 1500 shillinget, a télekkben 2000 shillinget követel a munkásotthon.

Welsben a szociálista Fogyasztási és Takarékszövetkezet házat vásárolt és ott építkezett. Szegényes lakásokért, melyek egy szoba és konyhából állanak, havi 40 shillinget kell fizetni a megszorult lakónak. Ha tekintetbe vesszük, hogy békében egy ilyen kis lakás Welsben 12—15 békekronába került, akkor arra a meglepő eredményre jutunk, hogy a szociálista háziurak ma a békekérek 40.000 szeresét szedik be a szerencsétlen lakókon. (Az osztrák háztulajdonosok legmerészebb álma nem haladja meg ennek a tizedrészét.) Láthatjuk uraim, — szolt Pistor képviselő — hogy a szociáldemokraták szeretik hangulat-keltő szólamaikban elítélni a kapitalista gazdálkodást és a háztulajdonosok „házbérzszoráját”, de amint ők maguk háztulajdonosokká lesznek, igényeikkel és követeléseikkel tullicitálják a legkeményebb szívű régi háziurakat is.

Renner dr. azzal próbálja meggyöngíteni Pistor szavait, hogy szemre veti, miszerint ez tagja a Phönix biztosító társaság igazgatóságának, ahonnan nagy tantiémeket huz.

— A háztulajdonosok szövetkezetének delegáltja vagyok a Phönixnél. Attól soha egy fillért sem kaptam. Ellenben nevetésre ingerel, hogy azt egy olyan ember próbálja szememre vetni — vágta vissza dr. Rennerre célozva, — aki számos nagy vállalatnál visel dusan jöve delmező igazgatósági tisztséget és akiről köz tudomásu, hogy abban az időben, amikor legnagyobb volt a szénínség Ausztriában, mint a munkások képviselője, különvonaton vitette magát Bécsbe. Pistor bátor és nyílt magatartása nagy érdeklődést kelt most egész Ausztriában.

— November hó első felétől kezd meg Kiss Rózsa táncantánitását a Krispin-teremben, Str. Eminescu 32. Érdeklődni és beíratkozni Str. Bratianu 12 alatt, a nap bármely szakában.

— Hetényi színésziskolájában a tanítás megkezdődött. Beíratások a színháznál.

— Olvasóink figyelmét felhívjuk a Horwitz & Co. bécsi cégnek lapunk mai számában megjelenő hirdetésére. Ez a hirdetés megmutatja mindenkinek a legrövidebb utat a gyors boldogulás felé.

— RÁDIÓMUSOR. Vasárnap, október 14. Wien—Grác. (Romániai idő.) 17. Hangverseny. — Pozsony. 17.30. Zenekari hangverseny. — Prága. 23.30. Kávéházi zene. — Róma. 22. Szimfonikus hangverseny. — Zágráb. 21. Operaelőadás. — Budapest. 10. Hírek, kozmetika. 13.15. Hangverseny. 18. Magyar nóták. 19.30 Operaelőadás. 23.30. Cigányzene. — Hétfő, október 15. Wein—Grác. 21.30. Hangverseny. — Berlin. 21.30. Bécsi zene. — Boroszló. 21.20. Hangverseny. — Frankfurt a. M. 22. Zenekari hangverseny. — Leipzig. 21.30. Mandolin-hangverseny. — Milánó. 24. Jazz-band. — München. 21. Hangverseny. — Nápoly. 21.50. Operaelőadás. — Pozsony. 20. Szlovák est. — Prága. 17.30. Szórakoztató zene. — Róma. 18. Szórakoztató zene. — Budapest. 10.30, 12.45 és 16. Hírek, közgazdaság. 20.30. Hangverseny, 23. Jazz-band

Májusban felszabadulnak az összes lakások.

Csakis kifizetésű köztisztviselők maradhatnak meg jelenlegi lakásukban

Bucurestiből jelentik: Már napokkal ezelőtt jelezte az Aradi Közlöny, hogy az igazságügyminiszterium elrendelte minden 50.000 lakossal bíró városban a lakások összeírását. Egyes lapoknak illetékes helyről szerzett információja szerint ez az összeírás egy újabb lakásrekvizitálási akció előkészítését célozta volna, ezt a verziót azonban az igazságügyi miniszterium hivatalos kommunikéban megcáfolta.

Ma délelőtt egyébként Decusara, az igazságügyminiszterium statisztikai osztályának igazgatója, a sajtó képviselői előtt tett hosszabb nyilatkozatban ismertette az új lakásösszeírás céljait. Decusara kifejtette, hogy a jövő év áprilisában a jelenlegi lakástörvény

hatálya véget ér. Az igazságügyminiszterium statisztikai adatai alapján kívánja megállapítani, hogy szükséges-e a jelenlegi törvény érvényének meghosszabbítása vagy sem. Az általános vélemény — mondotta a statisztikai osztály igazgatója — a lakásforgalom szabadáttele mellett nyilvánul meg, a mely alól csak a tisztviselők bizonyos kategóriái képeznek kivételt. Decusara kifejtette végül, hogy nemcsak a lakásokat írják össze, de összeállítják az utóbbi években épült házak statisztikáját is. Bucuresti-i tudósítónk jelentése szerint különben valószínű, hogy a jövő év május elsejével, tekintet nélkül a statisztika eredményére, az összes lakásokat felszabadítják.

sok zsidók, protestánsok csak arra gondoltak, ami testvérekké teszi őket, hogy Isten előtt egyformák vagyunk...

A kulisszák mesélik...

Megélénkült az élet a kulisszák mögött. — A szentéletű Földes-rabbi. — Az Ábris rózsájának szereplői a szerepükről.

LASSAN ŐSZ LETT. A reklámtáblákra sárga plakát került fel. Minden október meghozza ezt — a színház évadnyitó jelentését. Megélénkült a színház. Sűrűn csapódik a kisajtó. A folyosón kacajos jókedvű görölk futkároznak. ránköszön a régi tűzoltó, bólogatnak üdvözlően szinte a kulisszák, az ujak egybeolvadón ismerkednek a régiakkal s a színpad négy sarkából újra felénk zsongnak a kulisszák meséi, a krónikás ismét munkához láthat...

KÜNN ŐSZBORONGÓS az idő, de benn a színpadon csak úgy izzik, pezseg a hangulat. Halványan pislákoló fény mellett folyik az Ábris rózsájának főpróbája. Földes, aki a rabbit játsza, néhány percet késik. Megkérdezik tőle, hol volt.

Földes így válaszol lenkölten:

— Szombat délelőtt van, reggeli istentisztelet... s mint híthű életű rabbinusnak, most a zsinagógában a helyem...

TERMÉSZETESEN KACAGNAK A KOLLÉGÁK s a színpadról is hallatszik egy-egy jobb bemozdás, amit akárhányszor hall is az ember, föltétlenül mulatni kell rajta, oly aranyos derűvel mondja Győző:

Salamon: Azt hittem, kisasszony, hogy színésznő, mert a ruhája olyan... olyan... hogy is mondjam csak...

Rózsai (mosolyogni próbál): Feltűnő?

Salamon: Inkább eltűnő...

Ábris: De apám, az ideje a rövid szoknya a divat...

Rózsai: S a rövid szoknya sokkal egészségesebb. A hosszú ruha fölszedi a port, a paccilusokat...

Salamon: Na magánál a bacilusoknak nagyot kell ugraniuk...

MÁSUTT VISZONT KOMOLYKODÓ a darab:

Whalen tisztelendő: Hány haladokló hitsorsosát vigasztaltam meg olyankor a harctéren, amikor nem volt a közelben rabbinus.

Rabbi: Hányszor cselekedtem így, amikor a káplánnak másutt akadt dolga...

Whalen: A csatateren nem rendeztünk teológiai vitákat. Egy Isten örködött mindnyájunk felett. A gránátok tüzeiben, a srápnellek robbanásában, amikor senki sem tudta, melyik pillanatban csap le reá a halál, katoliku-

DE AZÉRT EL NE SZOMORKODJUNK, hisz Jávort ép most ugratják. Mert Jávor a legnagyobb Don Juan a színháznál. Minden nő télszik neki. Ma aztán a kabát váltótömesénél kiállt a szövetből egy — lószőr. Ép úgy, mint az áruló hajszál. Nosza be is mondták a ziccert:

— Nézd csak, nézd, Jávornak már paripákkal is viszonya van...

ILYEN VÁLTOZATOS A PRÓBA és talán éppen ezért mindenkinek úgy a szívéhez nőtt a darab, s a szerepük. Megkértem a szereplőket, beszéljenek néhány szóval az alakításukról:

Győző Alfréd: Hus és vér a szerepem. Ember vagyok benne. Alkalmat ad arra, hogy elgondolkozzam felettem és valóban lelkületemet adom.

Szendrey Mihály: Bájosabban, szebben, idillikusan író még nem írta meg: „Szeresd felebarátodat mint tenmagadat...” S én ebben a végén nagyszerűen összedobbanó darabban a katolikus lekipásztort játszom...

Gaal Piri: Nem kimondott bemutatkozásra való a szerepem. De én beleöntök szívet-lelkét, s igyekszem úgy meggyúrt, hogy ismerkedésnek is kerek, kedves és közvetlen lesz.

L. Kiss Mariska: Kallós a férjem a darabban. Én egy vakbéloperációs zsidóasszonyt adok. Férjem hosszú házasság után gyereket akar — én nem. Azzal térek ki: „most akarsz gyereket, amikor már — vakbelem sincs...” Ez a mentalitása a szerepemnek.

Kallós József: Papucsférjet játszom és hogy ugymondjam, ez Isten bizony nehezre esik. De annyi józsi groteskséggel van átitatva a figura, hogy még ezt is eltűröm érte...

Jávor Alfréd: Keresztény apát alakítok. Eleinte adom a nagy antiszemitát(!), aztán az emberben, még ha zsidó is, megtalálom az embert.

Horváth László: Rossz szerep nincs — csak jó, ha a színész is jó — majd meglátjuk. A szerepem „csak jó”. Mert a színész is jó?... Na, hess szerénytelenség...

Földes Mihály: Hogy jó zsidónak lássanak, azt mondom, hogy ez a szerep fölül-emelkedik a hétköznapiakon — és a szombatokig ér el...

Tarján.
HA NEM PÉLDÁNYONKÉNT VESZI MEG AZ „ARADI KÖZLÖNY“-t, hanem havonta 90 lejért előfizeti, csak 3 lej 60 baniba kerül egy példány.

NYILTÉR.

E rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik szeretett drága jó halottunk

Ozvald Ferencné

temetésén résztvettek, koporsójára virágot helyeztek, részvétük kifejezésével mély bánatunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton mond leghalásabb köszönetet a

5519

Gyászoló család.

É. Szentgyörgyi

női divatáruházát november 1-én a Neumanpalotába Bul. Reg. Maria 2—4—6. (volt Fischer üvegáruház) **helyezi át.**

Legolesobban vásárolhat

Szántó és Komlós

ruhaáruházában ARAD, Színház-épület.

Férfi öltöny gyapjú szövetből	—	—	—	L. 1450
Férfi öltöny gyapjú szövetből	—	—	—	1150
Gyermekek öltöny gyapjú szövetből	—	—	—	650
Őszi és téli dublé kabát	—	—	—	1750
Fekete téli kabát bársony-gallérral	—	—	—	2050
Fekete téli kabát szőrme-gallérral	—	—	—	2850
Rövid gazdász kabát szőrme-gallér	—	—	—	1750
Rövid gazdász kabát sájjal gallér	—	—	—	1250
Férfi divat bunda teveszőr béléssel	—	—	—	3800
Férfi fregoli raglán	—	—	—	1650
Férfi téli kabát	—	—	—	1100
Gyermekek téli kabát	—	—	—	850

Nagy választék bőrkabátokban, szőrmes bekecsken, bundákban, divatöltönyökben, iskolai egyenruhákban. Külön mértékosztály. 5207

LITHYNIA

PAPTAMASI ASVANYVIZ.

Vese, hólyag és epe bántalmak legjobb orvossága

Képviselet: KARDOS MIKLÓS Arad, Str. Eminescu 36

„MERCANTIL“

szőnyeg- és divatáruház

ARAD,

(ezelőtt Pick és Társa)

Bulev. Regina Maria 18. szám

REKLÁM-ÁRAI:

2×3 mtr. szőnyeg	—	—	—	Lei 880.—
2×3 mtr. Axminster-szőnyeg	—	—	—	3900.—
Ágyelé-szőnyeg	—	—	—	140.—
1 mtr. futó-szőnyeg	—	—	—	75.—
Szalonátvető	—	—	—	980.—
1-a paplan, fehér vattával	—	—	—	550.—
Függöny, három részes	—	—	—	275.—
1 mtr. kordbársony	—	—	—	88.—
1 mtr. tennisflanell	—	—	—	32.—
1 mtr. 1-a chiffon	—	—	—	32.—

Szővet, selyem, bélésszár, vászon, butorkéime, selyembrokat, matrac-gradi, szalonátvetők, ágy- és asztal-terítők dus választékban. 5203

Szabott árak!

Szabott árak!

Piata

csehszlovákiai cipőgyár lerakata e hó 15-ikén

hétfőn nyílik meg

Piata Avram Iancu 21. színházzal szemben.

Okvetlen keresse fel

Arad
legolcsóbb
divatruházat

„RECORD“

Str. Eminescu
(Deák F. u.) 15.1 méter mosott vászon
0 méter double-flanel
1 méter francia ruhabársony7 Lei 1 méter női divatkabát posztó 450 Lei
58 Lei 1 m. divatos gyapjún férfi szövet 280 Lei
92 Lei 1 méter l. crep de chine 575 Lei, stb.
Paplanműhely

KÖZGAZDASÁG.

Nagyjában véget ért a szüret Arad-Hegyalján.

A jégverés és fagy miatt közepes volt az idei termés.

(Arad, okt. 13.) Az arad-hegyaljai szőlőhegyeken nagyrészt elnémult a szokásos szüreti vigalom: leszüreteltek. Gyorok, Kuvin, Világos, Kovaszinc és Ménés kolnáinak pincéjébe már lecsorgott a hegy leve, Pankotán és Magyarádon azonban csak hétfőn kezdődik meg az általános szüret.

Az egész Hegyalján átlag közepes volt a termés, mert a nyáreleji jégverés és a fagy igen sokat ártott a szőlőnek. Különösen nagyobbarányu volt a kár Gyorokon, Kuvinban és Világoson. Az átlagos termés holdanként 4—5 hektoliter, olyan helyeken, amelyeket az elemi csapások megkíméltek, holdanként 15—20 hektoliter. Az idei must minősége kielégítően jó, a fehér szőlő cukortartalma — főleg Gyorokon és Kuvinban — 18—21 fok, a vörösé 20—24 fok. Vörösbort egyébként csak igen keveset termelnek, mert nem nagyon keresik.

Az egyes helyekről szerzett információk

szerint Világoson átlag 1000, Kovaszinon 4200 és Ménésen 480 hektoliter mustot préseltek. A paulisi és barackai bortermést hozzávetőleg 3—3500 hektoliterre becsülik. A mustárak még nem alakultak ki, a legolcsóbb — persze a leggyöngébb parasztmustert — literenként 11—12 lejűt adnak.

Zürichben 3.14 a lei.

Helyi valutaárak. (Október hó 13.)
Pénz: Márka 39, dollár 164, angol font 795, francia frank 6.40, olasz lira 8.60, cseh korona 4.85, pengő 28.90, dinár 2.85, osztrák schilling 23.30, svájci frank 31.50. — Árú: Márka 39.50, dollár 164.50, angol font 800, francia frank 6.60, olasz lira 8.80, osztrák schilling 23.50, svájci frank 32. — Kifizetések: Berlin 39.75, Newyork 166.10, London 807, Páris 6.52, Milanó 8.72, Prága 4.93.50, Budapest 29.04, Zágráb 2.92.50, Bécs 23.45, Zürich 32.05.

Zürichi tőzsdenyitás. (Október hó 13.)

Berlin 123.67.50, Amsterdam 208.32.50, Newyork 519.60, London 2521, Páris 20.29.50, Milanó 27.21.25, Prága 15.40, Budapest 90.66, Belgrád 9.13, Bucuresti 3.14, Varsó 58.25, Bécs 73.07.50.

Zürichi tőzsdezárás. (Október hó 13.)

Berlin 123.65, Amsterdam 208.32.50, Newyork 519.60, London 25.20.87.50, Páris 20.29.50, Milanó 27.21, Prága 15.40, Budapest 90.66, Belgrád 9.13, Bucuresti 3.14, Varsó 58.25, Bécs 73.07.50.

Bucuresti-i tőzsdezárás. (Október hó 13.)

Devizák: Páris 6.48, Berlin 20.29.50, London 804.50, Newyork 166.10, Zürich 31.90, Prága 4.92, Bécs 23.42, Budapest 29.19, Varsó 18.70. — Valuták: Napoleon 6.43, márka 39.30, leva 1.20, török lira 0.86.50, angol font 803, francia frank 6.48, svájci frank 31.60, olasz lira 8.63, drachma 2.13, dinár 2.89, dollár 164.50, lengyel zloty 18.50, osztrák schilling 23.50, pengő 28.50, cseh korona 4.90.

18 1/2 millió lej	12 1/2 millió lej	6 1/2 millió lej	2,520.000 1,875.000 1,550.000 stb. lej
nyer Ön szerencsés esetben	egyetlen sorsjeggyel	az osztrák osztály-sorsjátékon	A Glücksbauer-nél Alb. Bauer Wien IV Favoritenstr. 4
A világ legjobb sorsjátéka			
100 000 sorsjegy 50.000 nyerő			
ALBERT BAUER bankház			
Wien, IV. Favoritenstrasse 4.			
Távíratok! Glücksbauer Wien.			
Összgyűjtés: 10,670.000 o. Sch. 200,000.000 lej	Az első osztály huzása 1928. nov. 28. és 29-én	Minden rendelkezés azonnal elintéztetik	Fizetés a sorsjegyek átvétele után.
Huzás 1928. nov. 28. és 29-én	Sorsjegyek árai!	1/8 sorsjegy 100 lej	1/4 sorsjegy 200 lej
		1/2 sorsjegy 400 lej	3/4 sorsjegy 800 lej
		Huzás után azonnal megkapja a huzási listát.	Huzás 1928. nov. 28. és 29-én.

Városháza közelében

igen jókarban levő azonnal beköltözhető 3 szobás, fürdőszobás lakással, átvehető 3 lakású ház 550 000 lejért. Továbbá több belvárosi tőkebefektetésre alkalmas nagyjövödelmü bérházak, jutányos áron eladók. Külvárosban forgalmas helyen 3 szobás lakású magánház üzlettel 22.000 lej évi bérért kiadó esetleg eladó.

Boross ügynökké, volt Batthyány-ucca 9. szám. 5546

Rendkívül alkalmi ház eladások!

A volt Boros Béni-tér közelében jól épített emeletes ház 5 lakással és 2 üzlettel, nagy jövödelmü 925.000 lejért. A volt Zrínyi-ucca közelében magas földszintes ház elfoglalható lakással és sousterennel 600.000 L. Belvárosban 4 lakásos ház vízvezetékekkel 430.000 L. Belvárosban 2 uccára nyíló ház 4 szobás lakással, iparműhelyekkel, 180.000 lej évi jövödelmüvel 1.000.000 lejért. A volt Kossuth-uccában 3 lakásos ház üzletelhelyiséggel 600.000 lejért. A belvárosban több magánház elfoglalható 3—6 szobás lakással eladók. Értekezni lehet Haász Albert Irodájában Arad, Str. Eminescu 12, 1658

A vérnek tisztának kell lennie!

Dr. Pater tanár vértisztító teája.

Felnőttek számára.

tisztít erős vért, eltünteti bőrkütféseket, eltünteti orrvörösséget, gyógyított otvart és ekzemet.

A gyógykezelés 1—2 hétig tart. Egy kurára elég 1—2 Karton á 79.50 lej, vagy 3—6 próbaküvet á 30 lej.

Kapható minden nagyobb gyógyszerárban és drogueriában. Ha nem kapható, úgy írjon még ma egy levelezőlapot „CSILLAG” gyógyszerárba Brasso-Brassó. Hosszu-u. 5., ahonnan a kívánt mennyiséget azonnal megküldik. Egy ingyenfüzetet fontos közlésekkel Dr. Pater tanár gyógyító teafélékről és sok közjegyzőileg hitelesített köszönő levelekkel kívánatra küld az

Engros árusítóhely Nagyrománia részére

Drogueria Standard

Soc. in nume colectiv, Bukarest 1. Strada Zorilor 2.

Olcsó házak!

Bérház 180 000 lej bérjövödelmüvel, 1.100.000 lej. Üzletes sarokház a belváros központjában 1.000.000 lej. Három uccára szülő üzletes sarokház nagy bérjövödelmüvel 1.100.000 lej. A Szabadság-tér közelében üzletes bérház 140.000 lej jövödelmüvel 1.000.000 lej. Több lakásos bérház a Szabadság-tér közelében 2.200.000 lej. Öt lakásos belvárosi bérház vízvezetékekkel, 60.000 lej bérjövödelmüvel 380.000 lej. Jó ház a Thököly-tér közelében 2 háromszobás és egy kétszobás lakással 680.000 lej. Emeletes bérház 5 lakással 850.000 lej. Háromszobás szép magánház 350.000 lej. Üzletes sarokház a belvárosban 350.000 lej. Üzletes sarok bérház 110.000 lej bérjövödelmüvel 670.000 lej. Háromszobás fürdőszobás belvárosi magánház 500.000 lej. Továbbá a város minden részén kisebb nagyobb bér- és magánházak, üzletek, lakások, olcsón vehetők Gyűjtő „Mures” Irodáján utján Strada Unirei 13. 9005

Nicolae Iosif „eclam“-szabósága

Str. Romanului
(Korai nyitással szemben)

Vállalja a legújabb divatu ruhák, felöltők, iskolai öltönyök készítését a legolcsóbb árért. 5377

Szőlősgazdák figyelmébe!

A leghasznosabb és legolcsóbb trágya!

Ma már számos elismerő levél bizonyítja, hogy a csatorna trágya (fecália) a legjobban bevált szőlők és szántóföldek trágyázására. Ezen trágya őszli használat után a legjobb eredményt biztosítja. Megrendelhető vaggontételekben: JAKUBOVITS fűszerüzletében, Arad, Motorállomással szemben. Ajánlatos a megrendelés már most, hogy mindenki idejében megkaphassa! 4900

Szőrmekabátok

átalakítását 1500 lejűtől kezdve a legújabb modellek után készíti és mindennemű javítást vállal: Rosenzweig Elemér Arad, a teli színház főbejárataival szemben, az emeleten. 4965

TEREZIA S. WINKLER

NOI FODRASZTERME Arad, volt Kölcsey-u. 11.

Ondolás Lei 20.— Manicűr Lei 20.—
Hajvágás Lei 20.— Hajmosás Lei 20.—

Olcsó bérlet rendszer.

Hajfestést Hennával Arábláva minden színen vállalom

INGYEN

Új regények

Új regények

DUMAS MŰVEI

Az eddig megjelent köteteken kívül kiadásunkban szeptember hóban megjelent

DUMAS MŰVEINEK NAGY KIADÁSA

Elhatároztuk, hogy ezeknek a szép és világhírű regényeknek nagy részét ingyen adjuk, így tehát mindazok, akik az alant található szelvényt 10 napon belül a lent feltüntetett címünkre beküldik, ingyen kapják a kiadásunkban megjelent

DUMAS MŰVEINEK

egy teljes 24 kötetes kb. 4—5000 oldalra terjedő sorozatát.

A világ összes nyelveire ültették át őket és milliókra megy olvasóik száma, akik lelkesedéssel lapoznak Dumas varázslatos könyveiben. Még ma sem csökkent e hallatlan mód érdekfeszítően megírt regények izgalma, amelyek egyuttal pompás humorral, páratlan képzelőerővel, mesteri elbeszélő művészettel ékesek és ezekkel a tulajdonságokkal minden olvasót lenyűgöznek. A művek szinte beláthatatlan nagysága, 300 kötetre tehető tömegből, amely Dumas tollából folyt, azokat a regényeket és elbeszéléseket jelentettük meg, amelyek méltán örökbecsűeknek mondhatók.

Kiadóvállalatunk fordító- és bírálbizottságának tagjai is teljes garanciát nyújtanak arra, hogy a fordítások a legteljesebbek és a legkövetkezetesebbek.

Kiadóvállalatunk fordítói, bírálói a következők: Balla Mihály, Bonkáló Sándor dr., Csillay Kálmán, Forró Pál dr., Gellért Hugó, Gyagyovszky Emil, Havas András Károly, Honti Rezső, Karinthy Emilia, Karinthy Frigyes, Kelen Ferenc dr., Lándor Tivadar, Németh Andor, Dobosi Pécsi Mária, Peterdi István, Porzsolt Kálmán, Pünkösdi Andor, Sebestyén Károly dr., Schöpilin Aladár, Sziklay János dr., Szini Gyula, Sztrokay Kálmán, Trócsányi Zoltán dr., Vécsey Leó.

A művek szép nyomásban, kitűnő fordításban és a szokásos könyv alakban jelentek meg, rengeteg gyönyörű illusztrációval ellátva és csak a hirdetésért és csomagolásért kérünk kötetenként 25 fillérnyi megtérítést. A szétküldés négykötetes sorozatonként a tényleges portóköltség megtérítése ellenben történik, avagy portómentesen vehetők át kiadóhivatalunkba abban a sorrendben, amelyben a megrendelések beérkeznek. Kiadásunk a következő érdekfeszítő műveket foglalja magában:

„Grófi Monte Christo“, „A világ ura“ (a „Grófi Monte Christo“ folytatása), „A holt kéz“ („A világ ura“ folytatása), „Husz év múlva“, „Bragelonne vicomte“ (a „Husz év múlva“ folytatása), „Lamberg Gabrie“, avagy a Gályarab története“

Jelen ajánlatunk csak azokra a szelvényekre vonatkozik, amelyek 10 napon belül beküldetnek:

Christensen és Társa
Gutenberg

könyvkiadóvállalat

Budapest, IV., Váci-uca 17., félemelet.
Telefon Aut. 874—66.

Mindenemű pénzküldemény egyelőre mellőzendő.

SZELVÉNY		111
Alulírott Dumas összes fent hirdetett művét ingyen kívánja.		
Átvételi elismerést és szállítási értesítést kérünk		
Név:		
Lakhely (ucca):		
Posta:		

Küldési címek az illető állam nyelvén közzendő

Idő előrehaladtával

= Eladott aradi ingatlanok. Az Aradi Ingatlan Forgalmi és Parcellázó Bank eladott a Zimándi-dűlőben egy 180 öles telket 20.000 lejért Cozma István és nejeének. — Engelhardt Ferenc és társai eladtak Gájiban Str. Faurilor 91. sz. alatt egy 407 öles telket 20.000 lejért Hoff Ferenc és nejeének. — Ugyanazok ugyanott egy 408 öles telket 40.000 lejért Engelhardt Jánosnak. — Szilvássy Piroška eladott Ségában a Birkás-dűlőben egy 150 öles telket 24.000 lejért Jocz Károlynénak. — Szabó Mihály eladta a Str. Sava Raicu régi 17. számú házát 60.000 lejért Tenczler Ferenc és nejeének. — Ludig Amália eladott a Birkás-dűlőben egy 159 öles telket 20.000 lejért Tomucza György és nejeének. — Ludig Aurélia eladott a Birkás-dűlőben egy 155 öles telket 28.000 lejért Márton Ferenc és nejeének. — Ugyanaz és társa ugyanott eladtak egy 155 öles telket 18.000 lejért Gál András és nejeének.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Indetului.

Karambol egy tengeralattjáróval

(Az Aradi Közlöny párisi tudósítójának távirata.) A Brest-kikötőből érkező jelentések szerint az Undine tengeralattjáró katasztrófáját — amelyről beszámoltunk — az Ecaterinos Culandris görög gőzös idézte elő, amely nekiment a tengeralattjárónak. Tengerészeti körökben már nem tartják valószínűnek, hogy az elsüllyedt tengeralattjáró legénységét élve meg lehessen menteni. A hajón három tiszt és negyven matróz volt.

A tengerészeti minisztérium az Undine-ről a következő jelentést kapta a rotterdami francia konzultól: A Rotterdamba érkezett Ecaterinos Culandris nevű görög hajó parancsnoka kijelentette, hogy október 3-án 23 órakor Vigó magasságában összeütközött egy tengeralattjáróval, amelynek nemzetiségét nem tudta megállapítani. Hiába igyekezett segítséget nyújtani az elsüllyedt tengeralattjárónak, már nem találta meg. A gőzös által megadott pozíció szerint kétségtelen, hogy az Undine tengeralattjárót süllyesztették el.

Hirdessen a 43. évf. fennálló Aradi Közlönyben

A valódi bécsi

DARMOL

a legjobb hashajtószer.

Kellemes és fájdalommentes.

Kapható minden gyógyszerertárban

Figyeljünk a védjegyre!

Város közelében tég agyár

üzemképes állapotban körkemenővel, több lakással, gazdasági épületekkel, elegendő földterülettel előnyös áron, 11.000 dollárért eladó Komoly vevőknek felvilágosításokkal szolgál: Haász Albert Irodája Arad, Str. Eminescu 12. szám (Deák Ferenc-ucca.) 1658

Fogászat.

Foghúzás (érzetlenítéssel) ... L. 40
Fem fogak (Randolf) drb. ... L. 100
Arany koronák drb. ... L. 350—400
Fehér fogak kautschukra drb. ... L. 50
Videókieknek fogmunkálatok 24 óra alatt eszközölhetők

Frida D'Moudjailed

vizsgázott fogászno 5205
Arad, Str. Mărășești 11. (Kossuth-ucca.)

Ingatlanokat

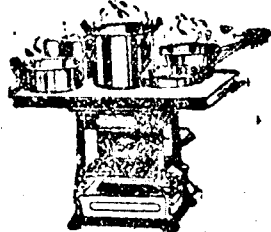
és lakásokat közvetít, fordít, levelez, másol legelőnyösebben

„HERMES“

Iroda Strada Romănuului (Zrinyi) u. 6.

A LEGJOBB

háziasszony az, aki kevés pénzzel barátságos hajlékot és élvezetes ebédet tud készíteni. Ehez azonban „Kronprinz-petrolgáz-gépre“

van szükség, mivel ezt olcsó petrolummal kell fűteni, a meleg nem szökik ki a kéményen, tehát a tüzelőanyag megtakarítás 70 %-ot tesz ki és ezért a legrészebb

ÉS LEGOLCSÓBB

konyhagazdálkodást teszi lehetővé. A „Kronprinz“ főz, süt, pirít és melegít, szivattyú-készülék, más tüzelő anyaggal való előmelegítés nélkül három rész levegő és egy rész petrolum automatikus özőmlése révén intenzív és garantáltan szagtalan kék tűzlánggal ég. A „Kronprinz“-zal való főzés és fűtés olcsósága a legjobb

MEGOLDÁS

számos, minden háziasszonyt foglalkoztató gazdasági problémának. A háziasszony ezenkívül megspórolja a piszkos szén-, korom- és hamukészletét, kevesebb lesz a munkája, kiméli kezét, egészségét és drága lakásberendezését. Mivel a hercegható „Kronprinz“-t azonnal elegáns szoba-kályhává lehet átalakítani és minden szabadban felállítható, beszerzése egyttal a lehező legjobb megoldás

A FÜTÉS SZÁMÁRA.

A „Kronprinz“ ma már 53.000 modern háziasszony használja. Közönséges levelezőlapra kérjen azonnal minden vételköltséget nélkül ismertető árjegyzékét és referenciákat a gyártól. Címe a következő:

Kronprinz-Werke, R. C. Kimpink, GUNTRAMSDORF bei Wien (Österreich.) Magyar levelezési osztály! Magyar nyelven írhat! Az árakban a vám- és szállítási költségek befigyaltatnak, illetőleg az országától értendő! Vigyázat! Utazókat és ügynököket nem foglalkoztatunk! 5-82

Nincs oly ügy, vagy megbízás,
melyet garantált sikerrel el ne intézne Bucarestiben

KUNSTLER VIZUMIRODA
Arad, Bul. Regina Maria 22. :- Dacia szállóval szemben. :- Telefon 86

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lei vastagabb betűvel 8. Hetve 10 Lei. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lei. A vastagabb betűvel kiadott szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 4 óráig vesszük fel. Csak válaszlehetőséggel ellátott kérdésekre tudunk válaszolni. Ajánlatok, felkérés levelek, meghívások megfelelő postabélyeggel csatolással kériük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

ELLÁTÁS.

TELJES ellátásra keresek egy, esetleg két úrnőt. Zongora és fürdőszoba használat. Cim Rudolf Mosse hirdetőben. 10506

OKTATÁS.

ASSZONYOK lányok részére állandó varró és szabászat tanfolyam. Str. Eminescu 6. 4687

FRANCIÁT és németet nagyon olcsón tanítok. Volt Fábán Gábor-u. 1. földszint 5072

LAKÁS.

KÖZPONTBAN butorozott szoba fürdőszoba használattal kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 5541

KIADÓK egy és kétszoba konyhás lakások és műhelyhelyiség. Borosné, volt Zrínyi-ucca 5. 5539

GYÖNYÖRŰ négyszobás gőzfűtési lakás azonnal átadó. Érdeklődni volt Erzsébet körút 37., I. 8. 10506

MAGNOS özevgyasszony, aszkás erkölcös nő, lakótársat keres. Str. Moroni (Orzei-ucca) 37. 5537

ALKALMAZÁS.

HÁZASPÁR, a nő periekt főzőnő, a férfi mint periekt szobainas állást keres. Címeket „Házaspár” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kériük. 5540

JOBBS nő anyahelyettesnek vagy háztartásnőnek ajánlkozik, vidékre is megy. Címeket az Aradi Közlöny kiadójába kéri. 5543

UTAZÓK, kik jól jövedelmező cikket mellékesen magukkal vinni óhajtanak, jelentkezzenek. Cim Rudolf Mosse hirdetőben. 10506

HÁZMESTERPÁR kétszobás lakásra, nő periekt főzőnő, férje iparos legyen, felvétetik. Str. Consistoriului 29. 5531

JOLFŐZŐ tiszta mindenek, kéttagu családnak keresetlik. Bulevardul Carol 37., I. emelet. 10505

MECHANIKAI üzem részére tanuló fizetéssel felvétetik. Jelentkezés Császár Irigypüztel Str. Alexandri 5. 5547

MUNKÁSLÁNYOK és fiúk felvételnek Ostyagyár, Radnai-ut 42. 5548

SOFFŐRI vagy garázi állást keres nő, intelligens mechanikus, ki garanciát is nyújthat. Választ „Szolid” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kéri. 5492

FIATAL munkáslányok felvételnek „Perfect” Str. Cuza Voda 40. 5516

VARRÓLÁNYOK confectio munkára felvételnek Griech I., Piata A. Iancu 2. 5525

ÜGYES, MEGBIZHATÓ KIFÜTŐ LEÁNYT jó bizonyítvánnyal felvesz Salgóné bizományi üzlete Str. Horia I. Neuman-palota. 1000

PÉNZBESZEDŐK — eladók felvételnek „Singer” varrógépek részletezésre való eladására. „Singer” Bourne & Co. Bulevardul Regele Ferdinand 17. 10505

MINDENEST, ki főzéshez ért, jó bizonyítvánnyal azonnal esetleg 15-ére keresek. Cim Str. V. Babes (Kiss Ernő-ucca) 5. 5513

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG kirakattal, pincével, központban, Str. Brancovici (Lázár Vilmos) november elsejére kiadó. Felvilágosítások a háztulajdonosnál. 5518

KERESEK forgalmas helyen vendéglő részére üzlethelyiséget bérbe. Címeket az Aradi Közlöny kiadójába kériük. 5533

KISÜZLET főpostával szemben, kétszobás lakással kiadó. Értekezni Str. Consistoriului 29. 5530

INGATLAN.

ZSIGMONDHAZÁN új kis magánház eladó. Értekezni Michelbach fűszerüzletében Zeigmondháza. 5529

VÉTEL ÉS ELADÁS.

URADALMI teje előjegyzéseket felvesz Karácsonyi féle-trafik. (prefektúrával szemben.) 5546

OVERLAND Whippet autó új, kedvezően Kovács Soma Társa Arad. 10506

EGY könnyű csukott hintó, egy autóránnyelző és egy stopp lámpa eladó. Str. Oncu 7. 5549

FÉRFIRUHA közép termetre eladók. Bul. Reg. Ferdinand 13. Köhalmi. 5534

KERESÜNK villanyvilágítási célokra 5-6 lóerős benzinnel, üzemképes állapotban. Messer Lipót és Fia, Chisinau-Cris. 10506

BIEDERMEYER szalonok, vitrinek, női bundák, férfi kabátok és öltöny, szőnyeg, festmények, porcellánok, antik komódok, antik órák, asztalok, lámpák, lábszék, utazóbőrönd, velencei és konsol tükörök, szalonok, antik ágyak és éjjeli szekrények, háló, uriszoba, ebédlő berendezések, zongorák, nagy álló és fali órák, kézimunkák, szőrmék, jókai összes művel, dísz tárgyak, stb. eladók. Salgóné bizományi üzlete, Str. Horia I. Neuman-palota. 1000

CSERESZNYEHÁLÓSZOBA és jókarban levő stráfkocsi eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 5528

MOTOFÜRESZGÉP vadonatúj Lyster 5-6 HP. eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 5527

ELADÓ költözés miatt zongora, edények, álló tükör, lexikonok, egyebek. Str. Mocioni (Orzei-u.) 23. 5526

KÜLÖNFÉLÉK.

KÖLCSÖNÖKET 10.000—100.000 lejes tételekben, megfelelő garancia mellett azonnal folyósítunk. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 5498

Olesón eladó földbirtok!

Bánáiban 340 kat. hold legjobb termőföld 6 szobás kastéllyal és sok gazdasági épülettel, kat. holdanként 21.000 lejért eladó. A föld vételár 3 év múlva kamatmentesen fizethető. Kizárólagos megbízott: Haász Albert irodája Ara, Strada Eminescu (Deák F.-u.) 12. sz. 1658

Kiadó

november hó 1-ére egy 3 szobás modern lakás fürdőszobával, valamint tágas, világos autoboxok és száraz pince raktárhelyiséggel. Str. Ghiba Birta 40. 5520

Hegesztő apparátus eladó.

Műhelyhelyiség a belvárosban bérbeadó. Csinosan butorozott szoba fűtési házaspárnak esetleg teljes ellátással vagy 2 nő részére kiadó. Str. Oltuz 32 (volt Hlész-ucca.) 5545

Levélbélyegek

voltak és maradnak a legjobb és megbízhatóbb tökéletesnek. Európai és tengerentúli bélyegeket 40—70%-ig a katalógus értékén alul szállít. Ifj. A. PIRKMYER Periam (Jud. Timiş.) Argyezék ingyen. 5502

Nemesített gyümölcsfák

mindennemű fajokban, készletben nyugati életfák, juniperusok, díszcserjék, kusznok, és mások. Az árak a mennyiségben kaphatók, megrendelésre azonnal szállít. Vlatt. Str. Ghiba Birta 40. 5542

Heppes Aladar né

Bulev. Regele Ferdinand 6. I. em. 3. (Józsefherceg-ut) Mindennemű berendezési tárgyak, bútorok, szőnyegek stb. bizományba és ELADÁSA. 5536

Nagy famegtakarítás szabadalmazott folyamatos ZSIGUCZI-féle kályhával. **A fűtőtechnika csodája!** Számos elismerő levél és hivatalos szakvélemény bizonyítja jószágát és **50% tüzelőanyag megtakarítását.** Megtekinthetők a készítő **HAMMER ZSIGMOND és FIA** üzletében Arad, Bulevardul Regele Ferdinand No. 27 (Boros Béni tér).

Ghiba Birta iskolai kalapok kaphatók 250 lejért Gaby- szalonban Bul. Reg. Ferdinand II

MUZSAY JÓZSEF

ARAD, színházszal szemben
Férfi öltöny tiszta gyapjú L. 1750
Férfi öltöny divatszínben... 2450
Sötétkék és fekete öltöny la. 2750
Őszi és téli felöltő... 1950
Uistler-Double la. 2450
Fekete fali kabát szőrmé sál gallér 2650
Dívet szabóság! 4818

Őszi és téli árjegyzéke:

Iskola öltöny előírás szerint L. 1600
Bőrkabát la. minden színben 3900
Fregoli raglán... 2000
Gummi kabát... 800
Trench-coats la. 2500
Angol posztó raktár

BUTOR

intányos áron kapható
Wiegenfeld Adolf Arad
Strada Moise Nicoara
(Petőfi-ucca) 9—11. 8704

Szerencsés övöl

nyugodt, biztos életet szereshet magának, ha vesz egy osztrák osztálysorsjegyet
Hugo Horwitz & Co. cégnél
Wien, I. Franz Josef Kai 65.
Főnyeremény szerencsés esetben 750.000 Sch. = 18 1/2 Millio Lej.

Az osztrák osztálysorsjáték a világ legkedvezőbb sorsjátéka. 100.000 sorsjegy 50.000 nyeremény. A sorsjegyek felét kibuzzák. — Nyeremények: 18 1/2 millió lei, 12 1/2 millió lei, 6.250.000 lei, 2.520.000 lei, 1.875.000 lei, 1.500.000 lei stb. stb. Összgyereményérték 10.640.000 Sch. = 220.000.000 Lei. Rendelje azonnal, szerencsét csinál.

Az I. osztály húzása 1928. november 28—29

A sorsjegyek árai: 5009

1/6 Lei 100	1/4 Lei 200	1/3 Lei 400	1/2 Lei 800
Sch. 4	Sch. 8	Sch. 16	Sch. 32

Minden rendelést azonnal végrehajtunk!
Fizetés a sorsjegy vétele után!

Mélyen leszállított árak a
Harisnya és csipkeáruházban

volt
Lázár V. u.
3.

Gyermek patent harisnya 12 lejtől, férfi sokni 18 lejtől 55-ig, női harisnya 19-től, selyem prima mosó selyem női harisnya 99 lei harisnya 39 lejtől, gyermekkabátok és puloverek, puloverek tiszta gyapjú 295 lei-ugy zintén női és férfi től óriási választékban. Kisebb és valenzie csipke 2 és 5 lejtől kezdve.

Nagy őszi vásár!

Nagy őszi vásár

Őszi és téli női felöltők és bundák, továbbá angol női és leányka kabátok legelőcsőbb bevásárlási forrása

PLESZ központi ruhanagyáruháza Arad, a színház hátsó bejáratával szemben.

Kérem a címre figyelni! Mielőtt szükségletét beszerzi, győződjön meg saját érdekében utó érhetetlen versenyképességéről. Kérem a címre figyelni!

URODONAL

megvédi és gyógyítja a reuma által okozott ízületi deformációt, tisztítja a vért, rugalmassá teszi a legelmezesebb viszereket. Nélkülözhetetlen szar

**érelmeszesedés, reuma,
ízületi gyulladás
és lerakódásoknál**

15 magas jutalom!

CHATELAIN - gyártmányok
PARIS. 2-3 bis Rue de Valenciennes.

Kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

Egyedüli képviselő: Drogéria „Standard”, Bucuresti, Str. Zorilor 2.

4 szobás modern lakás
november 1-re kiadó. Helyben
autogarage.

Érdeklődni: d. n. 3-5-ig Strada
George Jonescu 9-11. (volt gróf
Károlyi-n.) I. em. 5118

Bankkölcst

aradi házakra és környékbeli
földekre legelőcsőbban azonnal
folyósítottak. Vétel és el-
adási megbízásaim vannak
magán- és bérházakra. 5240

HATSCHER

Arad. Str. Mărășești (Kossuth-u.) 60. földsz. 4

Tűzifa

vaggontelekben, ölszámba, aprítva, puha-
és keményfahulladék tűzifa legelő-
csőbb napi árban

Kornis Testvérek
Arad. Telefon: 501, 320 és 187. szám.

Ujmiclakán
2 szobás kerti magánház
részletfoglalásra

olcsón eladó.
jobb oldal első uca, Kisa. 5249

MEGHIVÓ.

Az Aradi Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság

1928. évi október 27-én d. n. 4 órakor hivatalos helyiségében Bulev. Reg. Maria (An-
drássy-tér) 8. szám I. em.

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a t. részvényeseket ezennel meghívjuk.

Az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére két részvényes kiküldése.
2. Az igazgatóság jelentése a 80,000.000 leire felemelt részvénytőke lejegyzéséről.
3. Fuzió a Sváb Központi Bank Részvénytársasággal és ezzel kapcsolatban a részvénytőke fel-
emelése 80,000.000 leiről 130,000.000 leire.
4. Az alapszabályok módosítása.
5. Az igazgatóság megválasztása három évre.
6. A felügyelő-bizottság megválasztása három évre és tiszteletdíjának megállapítása.
7. A bíráló választmány megválasztása három évre.
8. Az igazgatóság felhatalmazása, hogy a cégbiróság által netalán kívánt változtatásokat saját
hatáskörében intézze el.

Azon t. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak felkéretnek, hogy részvényeiket
folyó évi október 24-ig a főintézet vagy a fiókok pénztáránál letenni sziveskedjenek. 5311